

แนวทางการดำเนินงาน

โครงการสนับสนุนการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคไข้มาลาเรียในพื้นที่โครงการพัฒนาเด็ก
และเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี ปีงบประมาณ 2569

จัดทำโดย

กองโรคติดต่อทางน้ำและแมลง กรมควบคุมโรค

กระทรวงสาธารณสุข จังหวัดนนทบุรี

สารบัญ

สารบัญ	1
คำนำ.....	2
แนวทางการดำเนินงานโครงการสนับสนุนการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคไข้มาลาเรีย ในพื้นที่โครงการพัฒนา เด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร (กพด.) ตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปีงบประมาณ 2569	3
1. ความเป็นมาของการดำเนินงาน	3
2. วัตถุประสงค์การดำเนินงาน	4
3. ตัวชี้วัด เป้าหมาย และแหล่งที่มาของตัวชี้วัด	4
4. กลุ่มเป้าหมายและพื้นที่การดำเนินงาน	5
5. การจัดกลุ่มพื้นที่เพื่อเป็นแนวทางดำเนินกิจกรรม	6
6. บทบาทและหน้าที่หน่วยงานดำเนินการของกรมควบคุมโรค	8
7. การควบคุม กำกับ ติดตาม นิเทศและประเมินผลการดำเนินงาน	9
8. รายงานผลการดำเนินงาน	9
9. ตัวอย่างแผนการดำเนินกิจกรรมโครงการ	11
ภาคผนวก	15
การบันทึกข้อมูลในระบบมาลาเรียออฟไลน์ (Malaria Offline).....	16
แนวทางการสำรวจความรู้ การรับรู้ และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรียของนักเรียน ปีงบประมาณ 2569	18
แบบสอบถามความรู้ การรับรู้ และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรียของนักเรียน ปีงบประมาณ 2569.....	20
เฉลยคำตอบแบบสอบถามสำหรับนักเรียน.....	22
การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามสำหรับนักเรียน	28
แนวทางการสำรวจความรู้ การรับรู้ และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรียของประชาชน.....	29
ปีงบประมาณ 2569.....	29
แบบสัมภาษณ์ความรู้ การรับรู้ และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรียของประชาชน ปีงบประมาณ 2569.....	32
เฉลยคำตอบแบบสอบถามสำหรับประชาชน	34
การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามสำหรับประชาชน	40

คำนำ

จากการที่ประเทศไทยยังคงพบการแพร่เชื้อโรคไข้มาลาเรียในหลายพื้นที่ โดยพบมากในป่าเขาท้องที่ทุรกันดาร เนื่องด้วยมีลักษณะภูมิประเทศที่เหมาะสมเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของยุงพาหะ รวมทั้งมีปัจจัยส่งเสริมการคงอยู่ และการแพร่กระจายของโรค ประชาชนทุกเพศวัยที่พักอาศัยในพื้นที่ดังกล่าว จึงมีความเสี่ยงการเจ็บป่วยด้วยโรคไข้มาลาเรีย อันมีผลต่อคุณภาพชีวิตในรูปแบบต่างๆ

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชดำริ ให้มีการพัฒนาและส่งเสริมในด้านต่างๆ เพื่อให้เด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารมีคุณภาพชีวิตที่ดี รวมทั้งขยายการพัฒนา จากโรงเรียนสู่ชุมชน และผลักดันให้สถานศึกษาพัฒนาเป็นศูนย์บริการความรู้ โดยดำเนินการมาถึงปัจจุบันเป็นแผนฉบับที่ 5 พ.ศ. 2560 - 2569 กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข จึงได้ดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม เพื่อนำไปสู่ การกำจัดโรคไข้มาลาเรียในพื้นที่โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริ (โครงการ กพด.) สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อให้ประชาชนปลอดภัย จากโรคไข้มาลาเรีย มีสุขภาพแข็งแรงสามารถดูแลตนเองได้อย่างสมดุลทั้งร่างกายและจิตใจ มีความรอบรู้เป็นคนที่มีคุณภาพ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและประเทศไทย

พื้นที่รับผิดชอบของการดำเนินงานครอบคลุมสถานศึกษาทุกแห่งในพื้นที่โครงการ กพด. รวมถึงชุมชนที่ตั้ง โดยรอบสถานศึกษาดังกล่าว “แนวทางการดำเนินงานโครงการสนับสนุนการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรค ไข้มาลาเรียในพื้นที่โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี” ประจำปีงบประมาณ 2569 จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทาง ให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดกิจกรรมในการดำเนินงานที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และตัวชี้วัดของการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคไข้มาลาเรียในพื้นที่โครงการ กพด. โดยรวมถึงแบบสอบถามเพื่อวัดความรู้ การรับรู้และการปฏิบัติ เกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรีย

กองโรคติดต่อฯ โดยแมลง

มกราคม 2569

**แนวทางการดำเนินงานโครงการสนับสนุนการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคไข้มาลาเรีย
ในพื้นที่โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร (กพด.) ตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ปีงบประมาณ 2569**

1. ความเป็นมาของการดำเนินงาน

ในประเทศไทย โรคไข้มาลาเรียยังมีการแพร่เชื้อในหลายพื้นที่ โดยพบมากในป่าเขา รวมทั้งท้องที่ทุรกันดาร เนื่องจากมีลักษณะภูมิประเทศที่เหมาะสมเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของยุงพาหะ รวมทั้งมีปัจจัยส่งเสริมการคงอยู่ และแพร่กระจายของโรค เช่น ฐานะทางเศรษฐกิจที่เอื้ออำนวยในการมีที่พักอาศัยที่ป้องกันยุงหรือจัดหาสิ่งป้องกันยุงกัดได้ ความจำกัดของการเข้าถึงบริการสาธารณสุข ความรู้ความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องครบถ้วนของประชาชนในการป้องกันรักษาโรค พฤติกรรมหรือการปฏิบัติที่มีโอกาสให้ยุงกัด เป็นต้น ประชาชนทุกเพศวัยที่พักหรืออาศัยในพื้นที่ดังกล่าวจึงมีความเสี่ยงการเจ็บป่วยด้วยโรคไข้มาลาเรีย อันมีผลต่อคุณภาพชีวิตในรูปแบบต่างๆ ทั้งด้านสุขภาพซึ่งมีตั้งแต่เจ็บป่วยเล็กน้อยถึงการเสียชีวิต ด้านการทำงานได้น้อยลงซึ่งส่งผลต่อรายได้อีกด้วย หากเป็นเด็กเมื่อมีการเจ็บหรือไม่สบายย่อมส่งผลกระทบต่อทั้งด้านการขาดเรียนและด้านการเจริญเติบโต เป็นต้น

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชดำริให้มีการพัฒนาและส่งเสริมในด้านต่างๆ เพื่อให้เด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารมีคุณภาพชีวิตที่ดี รวมทั้งขยายการพัฒนาจากโรงเรียนสู่ชุมชน และผลักดันให้สถานศึกษาพัฒนาเป็นศูนย์บริการความรู้ โดยดำเนินการมาถึงปัจจุบันเป็นแผนฉบับที่ 5 พ.ศ.2560-2569 กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งรับผิดชอบด้านการดูแลสุขภาพประชาชนและจากการที่โรคไข้มาลาเรียพบการแพร่เชื้อในพื้นที่ป่าเขาทุรกันดาร จึงได้ดำเนินการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม เพื่อนำไปสู่การกำจัดโรคไข้มาลาเรียในพื้นที่โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยมุ่งหวังให้กลุ่มเป้าหมายสามารถดูแลตนเอง ครอบครัว และชุมชนให้ปลอดภัยจากโรคไข้มาลาเรีย

ทั้งนี้ พื้นที่รับผิดชอบของการดำเนินงานครอบคลุมสถานศึกษาทุกแห่งในพื้นที่โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริฯ โดยขยายรวมถึงชุมชนที่ตั้งโดยรอบสถานศึกษาดังกล่าวอีกด้วย เนื่องจากประเทศไทยกำลังดำเนินงานกำจัดโรคไข้มาลาเรีย ซึ่งคือการไม่ให้มีการติดเชื้อมาลาเรียภายในพื้นที่กิจกรรมต่างๆ จึงเน้นให้บรรลุเป้าหมายของการกำจัดโรคไข้มาลาเรีย ในการเฝ้าระวังโรคไข้มาลาเรียนั้นดำเนินการเพื่อติดตามข้อมูลและวิเคราะห์สถานการณ์เพื่อจัดการควบคุมโรคหรือแหล่งแพร่เชื้อ การป้องกันโรคเน้นการป้องกันยุงกัดช่วงเย็นถึงรุ่งเช้า การสร้างเสริมศักยภาพของประชากรกลุ่มเสี่ยงให้มีความรู้และเลือกวิธีการป้องกันตนเอง ครอบครัวและชุมชนจากยุงกัด รวมถึงเน้นการมีส่วนร่วมในการกำจัดโรคไข้มาลาเรีย การพัฒนาศักยภาพของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการการแพร่เชื้อในชุมชน โดยให้มีผลลัพธ์ที่คงความยั่งยืนของความสำเร็จในการจัดการโรคไข้มาลาเรียภายในชุมชนเพื่อป้องกันไม่ให้โรคไข้มาลาเรียกลับมาแพร่เชื้อใหม่อีกด้วย

2. วัตถุประสงค์การดำเนินงาน

1. เพื่อลดอัตราป่วยนักเรียนด้วยโรคไข้มาลาเรียให้ต่ำกว่า 0.24 ต่อพันประชากรนักเรียน
2. เพื่อเสริมความรู้เกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรีย
3. เพื่อสร้างการรับรู้ความเสี่ยงต่อโรคไข้มาลาเรีย
4. เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการป้องกันตนเองต่อโรคไข้มาลาเรีย
5. เพื่อเพิ่มการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมและกำจัดโรคไข้มาลาเรีย

3. ตัวชี้วัด เป้าหมาย และแหล่งที่มาของตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดและเป้าหมายมีความสอดคล้องกับมาตรการกำจัดโรคไข้มาลาเรียของประเทศไทย ดังตารางที่ 1
 ตารางที่ 1 ตัวชี้วัดและเป้าหมายระดับประเทศ ปีงบประมาณ 2569

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	แหล่งที่มาของตัวชี้วัด
1. อัตราป่วยนักเรียนด้วยโรคไข้มาลาเรียต่อพันประชากรนักเรียน (ANNUAL PARASITE INCIDENCE หรือ API/1,000) *ประชากรนักเรียนใช้ฐานข้อมูล สสท.*	ต่ำกว่า 0.24 ต่อพันประชากรนักเรียน	รายงานผู้ป่วยจาก - ทุกกิจกรรม - ทุกสถานบริการ - รวมสำรวจ 100%
2. ความรู้เกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรีย	ร้อยละ 80 มีความรู้เกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรียระดับสูง	สำรวจโดยใช้แบบสอบถาม ไตรมาส 1 (พ.ย.68) และไตรมาส 3 (มิ.ย.69)
3. การรับรู้ความเสี่ยงต่อโรคไข้มาลาเรีย	ร้อยละ 80 มีการรับรู้ความเสี่ยงต่อโรคไข้มาลาเรียระดับสูง	
4. พฤติกรรมการป้องกันตนเองต่อโรคไข้มาลาเรีย	ร้อยละ 80 มีพฤติกรรมการป้องกันตนเองต่อโรคไข้มาลาเรียระดับสูง	
5. การมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมเพื่อกำจัดโรคไข้มาลาเรีย	ร้อยละ 80 ของกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมกิจกรรม	รายงาน

หมายเหตุ :

1. แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2560 – 2569 มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมโภชนาการและสุขภาพอนามัยของเด็กและเยาวชนเริ่มตั้งแต่ในครรภ์มารดา (เป้าหมาย 6 ลดอัตราป่วยด้วยโรคไข้มาลาเรียและโรคหนองพยาธิในนักเรียนลงจนไม่เป็นปัญหาสาธารณสุข)
2. การจัดกิจกรรมตามแผน กพด. รวมถึงการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีความรู้ความเข้าใจและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้องการเพิ่มพูนความรู้และทักษะให้แก่ครูอนามัยในการจัดระบบห้องพยาบาลในการให้บริการสุขภาพแก่นักเรียน บุคลากรของโรงเรียน และชุมชน ด้านการตรวจวินิจฉัยและให้การรักษาเบื้องต้นโรคไข้มาลาเรีย

ตารางที่ 2 เป้าหมาย API ของสำนักงานป้องกันควบคุมโรค ปีงบประมาณ 2568

รายชื่อ สคร. ซึ่งมีพื้นที่ กพด.	ปีงบประมาณ 2568		
	จำนวนนักเรียนป่วย (ณ 30 ก.ย. 2568)	จำนวนนักเรียนในสถานศึกษา (ข้อมูลจาก สสท.)	อัตราป่วยต่อพันประชากร API/1,000 pop
สคร. 1	31	35,778	0.87
สคร. 2	41	18,671	2.19
สคร. 4	0	9,634	-
สคร. 5	87	4,594	18.93
สคร. 6	0	3,332	-
สคร. 7	0	628	-
สคร. 8	0	14,851	-
สคร. 9	0	2,166	-
สคร. 10	0	2,605	-
สคร. 11	0	24,534	-
สคร. 12	0	24,534	-
สปคม.	0	22,933	-
รวม	159	142,348	1.12

ข้อมูลนักเรียนป่วย ณ วันที่ 30 กันยายน 2568

4. กลุ่มเป้าหมายและพื้นที่การดำเนินงาน

1. กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนและครูในสถานศึกษา และประชาชนใกล้เคียงสถานศึกษาในโครงการ กพด.
2. พื้นที่ดำเนินงานครอบคลุมสถานศึกษา 902 แห่ง ใน 51 จังหวัด รายชื่อล่าสุดเข้าถึงได้ที่

[HTTPS://MOPH.CC/ASEH30SS0](https://moph.cc/aseh30ss0) หรือ QR CODE

5. การจัดกลุ่มพื้นที่เพื่อเป็นแนวทางดำเนินกิจกรรม

การวางแผนและดำเนินกิจกรรมโรคไข้มาลาเรียในพื้นที่โครงการ กพด. ยึดหลักระบาดวิทยา โดยใช้ข้อมูลระยะพื้นที่ของที่ตั้งสถานศึกษา (ข้อมูล AREA STRATIFICATION จาก สคร. ปรับใหม่ปีละ 1 ครั้ง) กำหนดกิจกรรมให้เหมาะสมจัดเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ดังตารางที่ 3

1. ZONE A คือ สถานศึกษาและชุมชนโดยรอบที่ตั้งในกลุ่มบ้าน/หมู่บ้านเร่งรัดจัดการแพร่เชื้อ (หมู่บ้าน A)
  - A1 คือ กลุ่มบ้านหรือหมู่บ้านแพร่เชื้อ หมายถึง กลุ่มบ้าน/หมู่บ้านที่มีผู้ป่วยติดเชื้อมีในกลุ่มบ้านหรือหมู่บ้านในปัจจุบัน
  - A2 คือ กลุ่มบ้านหรือหมู่บ้านที่หยุดการแพร่เชื้อไม่ครบ 3 ปี ติดต่อกัน หมายถึง กลุ่มบ้าน/หมู่บ้านที่ไม่มีผู้ป่วยติดเชื้อมีในกลุ่มบ้าน/หมู่บ้านแล้ว แต่ยังไม่ครบ 3 ปีติดต่อกัน
2. ZONE B คือ สถานศึกษาและชุมชนโดยรอบที่ตั้งในกลุ่มบ้าน/หมู่บ้านป้องกันการกลับมาแพร่เชื้อใหม่ (หมู่บ้าน B)
  - B1 คือ กลุ่มบ้าน/หมู่บ้านไม่มีการแพร่เชื้อ - เสี่ยงสูง หมายถึง กลุ่มบ้าน/หมู่บ้านที่ไม่มีผู้ป่วยติดเชื้อมีในกลุ่มบ้าน/หมู่บ้านอย่างน้อย 3 ปีติดต่อกัน และสำรวจพบยุงพาหะหลักหรือยุงพาหะรองตัวเต็มวัยหรือลูกน้ำ หรือมีสภาพภูมิประเทศเหมาะสมต่อการแพร่พันธุ์ของยุงพาหะหลักหรือยุงพาหะรอง
  - B2 คือ กลุ่มบ้าน/หมู่บ้านไม่มีการแพร่เชื้อ-เสี่ยงต่ำ หมายถึง กลุ่มบ้าน/หมู่บ้านที่ไม่มีผู้ป่วยติดเชื้อมีในกลุ่มบ้าน/หมู่บ้านอย่างน้อย 3 ปีติดต่อกัน และไม่พบยุงพาหะหรือสภาพภูมิประเทศไม่เหมาะสมต่อการแพร่พันธุ์ของยุงพาหะหลักหรือยุงพาหะรอง โดยพื้นที่นี้จะนับรวมพื้นที่ที่มีการผสมผสานงานเข้าสู่ระบบสาธารณสุขทั่วไปแล้ว

หมายเหตุ : คำอธิบายการจัดแบ่งพื้นที่ตามเอกสาร “แนวทางการปฏิบัติงานกำจัดโรคไข้มาลาเรียสำหรับบุคลากรทางแพทย์และสาธารณสุขประเทศไทย พ.ศ.2562”

ตารางที่ 3 แนวทางกิจกรรมการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมและกำจัดโรคไข้มาลาเรียตามลักษณะพื้นที่แพร่เชื้อ

กิจกรรม	Zone A (พื้นที่ A1 และ A2)	Zone B (พื้นที่ B1 และ B2)
1. สำรวจความชุกการพบเชื้อมาลาเรียและความรู้ การรับรู้และพฤติกรรมเกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรีย 2 ครั้ง (พ.ย. 68 และ มิ.ย. 69)		
1.1 สำรวจความชุกการพบเชื้อมาลาเรีย (Prevalence Survey) เฉลี่ย 100 %	+	±
1.2 สำรวจความรู้ การรับรู้และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรีย (KAP Survey)	+	±
2. เฝ้าระวัง ป้องกันและกำจัดโรคไข้มาลาเรีย		
2.1 ค้นหาและรักษาผู้ป่วยเชิงรับในสถานบริการ เช่น MC/MP/รพ.สต./รพ.	+	+
2.2 ค้นหาและรักษาผู้ป่วยเชิงรุก เช่น จัดมาลาเรียคลินิกเคลื่อนที่ (MMC)	+	ดำเนินการ หากมีผู้ป่วย
2.3 ดำเนินมาตรการ 1 - 3 - 7 เมื่อมีการพบเชื้อและหากยังคงพบผู้ป่วยต่อเนื่อง	ดำเนินการ หากมีผู้ป่วย	ดำเนินการ หากมีผู้ป่วย
4 สัปดาห์ ให้เจาะเลือดกลุ่มเป้าหมาย 100 %		
2.4 ติดตามการกินยาและผลการรักษาในผู้ป่วย	ดำเนินการ หากมีผู้ป่วย	ดำเนินการ หากมีผู้ป่วย
2.5 เผยแพร่ข้อมูลที่ตั้งและช่องทางติดต่อของสถานบริการตรวจรักษามาลาเรีย	+	+
3. สร้างเสริมความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันและกำจัดโรคไข้มาลาเรีย		
3.1 เสริมความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันและกำจัดโรคไข้มาลาเรีย - จัดกิจกรรมสุศึกษาหรือประสานให้ครูสอนเรื่องโรคไข้มาลาเรีย - สื่อสารความเสี่ยง ผ่านช่องทางและสื่อที่เหมาะสม - จัดตั้ง อสม.น้อยมาลาเรีย นักสื่อสารโรคไข้มาลาเรีย	+	+ (เน้นการสื่อสาร วงกว้าง)
3.2 จัดรณรงค์โรคไข้มาลาเรีย (25 เมษายน วันมาลาเรียโลก)	+	±
4. ส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันตนเองจากยุงกัด		
4.1 ส่งเสริมการใช้มุ้งหรือมุ้งชุบสารเคมีหรือมุ้งคลุมเปลชุบสารเคมี	+	+
4.2 ส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์กันยุง หรือการป้องกันตนเองจากยุงกัดด้วยวิธีอื่นๆ	+	+
5. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันตนเองและกำจัดโรคไข้มาลาเรีย		
5.1 จัดกิจกรรมส่งเสริมการป้องกันและกำจัดโรคไข้มาลาเรียเน้นให้ชุมชนมีส่วนร่วม	+	±
5.2 ส่งเสริมบทบาท อปท. ในการกำจัดโรคไข้มาลาเรียในพื้นที่ กพด.	+	±
6. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน		
6.1 นิเทศติดตามผลการดำเนินงาน	+	±
6.2 ประเมินผลการดำเนินงาน	+	±

หมายเหตุ 1 : เครื่องหมาย + คือต้องดำเนินการ ± คือ ดำเนินการตามความเหมาะสมหรือตามเกณฑ์

หมายเหตุ 2 : สื่อให้ความรู้และหนังสือแนวทางจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องโรคไข้มาลาเรีย ดาวน์โหลดได้ที่

https://moph.cc/NRT-fyi8_ หรือ QR Code

6. บทบาทและหน้าที่หน่วยงานดำเนินการของกรมควบคุมโรค

1. สำนักงานป้องกันควบคุมโรคและสถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง รวม 11 แห่ง ยกเว้น สคร.3 ซึ่งไม่มีสถานศึกษาของโครงการ กพด. โดยรวมหน่วยงานภายใต้สังกัด คือ ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงและหน่วยควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลง มีบทบาทและหน้าที่ ดังนี้

- วิเคราะห์สถานการณ์และประเมินผลดำเนินงาน เพื่อตั้งเป้าหมายและจัดทำแผนการดำเนินงาน
  - เฝ้าระวัง ค้นหาผู้ป่วยรวมทั้งผู้ที่มีเชื้อมาลาเรียโดยไม่แสดงอาการ (สำรวจความชุกการติดเชื้อในพื้นที่ A)
  - ให้การรักษาและติดตามผู้ป่วย เพิ่มการเข้าถึงการตรวจรักษาที่มีคุณภาพ
  - ดำเนินมาตรการ 1 - 3 - 7 เน้นการเฝ้าระวัง ค้นหาผู้ป่วยเพิ่มเติม ควบคุมยุงพาหะและการป้องกันตนเอง
  - สร้างเสริมศักยภาพกลุ่มเป้าหมายในการดูแลป้องกันตนเอง ครอบครัวและชุมชนจากโรคไข้มาลาเรีย
  - พัฒนาสื่อและเอกสารให้ความรู้โรคไข้มาลาเรีย
  - สื่อสารสาธารณะเพื่อผลักดันการกำจัดโรคไข้มาลาเรียในพื้นที่ กพด.
  - เพิ่มศักยภาพในการจัดการโรคไข้มาลาเรียโดยชุมชน เช่น จัดให้มีการอบรม อสม. นอชม. มาลาเรีย
  - ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการโรคไข้มาลาเรีย จัดรณรงค์โรคไข้มาลาเรียในพื้นที่ A1 (เจาะเลือดให้สุศึกษา สานิตชุมชน การใช้น้ำสะอาด การป้องกันโรค สำรวจ KAP ในพื้นที่ A)
  - การพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องและการเป็นเครือข่ายดำเนินงานในพื้นที่ กพด.
  - ให้คำปรึกษาด้านวิชาการโรคไข้มาลาเรียที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน
  - นิเทศ ติดตามและกำกับผลการดำเนินงานโครงการฯ
  - ประสานรวบรวมและวิเคราะห์ผลการเฝ้าระวังและการดำเนินงานส่งกองโรคติดต่อ นำโดยแมลง
  - เผยแพร่ผลการดำเนินงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
2. กองโรคติดต่อ นำโดยแมลง กระทรวงสาธารณสุข จังหวัดนนทบุรี ดำเนินกิจกรรม อาทิเช่น
- วิเคราะห์สถานการณ์และการดำเนินงาน ประเมินความสำเร็จ วางแผนและตั้งเป้าหมายระดับประเทศ
  - จัดทำและเผยแพร่แนวทางการดำเนินงาน
  - ประสานการดำเนินกิจกรรมการเฝ้าระวัง ป้องกัน รักษาและติดตามผู้ป่วย การสื่อสารให้ความรู้
  - ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของกลุ่มเป้าหมายในการป้องกันโรคไข้มาลาเรีย
  - พัฒนาและประสานงานเครือข่ายการจัดการโรคไข้มาลาเรียในโรงเรียนและชุมชน
  - พัฒนาแนวทาง คู่มือ หลักสูตรในการพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
  - พัฒนาสื่อต้นแบบและแนวทางการสื่อสารสาธารณะเพื่อผลักดันการกำจัดโรคไข้มาลาเรียในพื้นที่ กพด.
  - ให้คำปรึกษาด้านวิชาการโรคไข้มาลาเรีย
  - รวบรวม วิเคราะห์และจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน เพื่อแจ้งหน่วยงานต่างๆ เช่น โครงการส่วนพระองค์ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี กรมควบคุมโรค สำนักงานป้องกันควบคุมโรค กระทรวงศึกษาธิการ (สพฐ. และ กศน.) และกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน เป็นต้น
  - เผยแพร่ผลการดำเนินงานของหน่วยงานและหน่วยงานเครือข่าย เช่น การสอนเรื่องมาลาเรียของครู
  - นิเทศ ติดตามและประเมินผลร่วมกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อสนับสนุนวิชาการและปรับเปลี่ยนการดำเนินงาน

7. การควบคุม กำกับ ติดตาม นิเทศและประเมินผลการดำเนินงาน

- สำนักงานป้องกันควบคุมโรค ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อฯ โดยแมลง ทำหน้าที่ควบคุม กำกับ ติดตาม นิเทศและประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานในความรับผิดชอบ
- กองโรคติดต่อฯ โดยแมลง ติดตาม นิเทศและประเมินผลการดำเนินงานในภาพรวมประเทศ

8. รายงานผลการดำเนินงาน

กองโรคติดต่อฯ โดยแมลงได้พัฒนาระบบฐานข้อมูลในการรายงานผลการดำเนินงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคไข้มาลาเรียในสถานศึกษาพื้นที่โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ให้มีความครอบคลุมและไม่มีความซ้ำซ้อน

ตารางที่ 4 การรายงานผลการดำเนินงานและการส่งรายงาน

ชื่อรายงาน	เนื้อหารายงาน	รูปแบบ	กำหนดส่ง
1. รายงานการเฝ้าระวังและกิจกรรม	- ผลการค้นหาผู้ป่วย - ผลการดำเนินกิจกรรม	รายงานผ่านระบบมาลาเรียออฟไลน์ (Malaria Offline)	ทุกสิ้นเดือน
2. รายงานสรุปผลการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม และกำจัดโรคไข้มาลาเรีย	- สถานการณ์โรค - ผลการดำเนินงานตามแผนงานและตัวชี้วัด - ผลงานเด่น - รูปประกอบ รูปกิจกรรม	- ไฟล์ Word พร้อมรูปภาพประกอบ - รูปส่งซ้ำในอีเมล (นางสาวหทัยชนก วงศ์จันทร์) malaria.dvbd22@gmail.com	ตุลาคม 2569
3. รายงานการสำรวจความชุกของการพบเชื้อมาลาเรีย (Prevalence survey) และการสำรวจความรู้ การรับรู้ และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรีย (KAP Survey) <i>*โรงเรียนพื้นที่ A เท่านั้น*</i>	- ผลการสำรวจอัตรา การพบเชื้อ - ผลการสำรวจ KAP <i>*โรงเรียนพื้นที่ A เท่านั้น*</i>	- ไฟล์ Excel ผลการสำรวจ 100% แจกเป็นรายโรงเรียน - ไฟล์ Excel คำตอบแบบสอบถาม (ข้อมูลดิบ) พร้อมรายชื่อโรงเรียน	- รอบแรก พ.ย. 68 - รอบสอง มิ.ย. 69

9. ตัวอย่างแผนการดำเนินกิจกรรมโครงการ

ตารางที่ 5 แผนการดำเนินกิจกรรมโครงการสนับสนุนเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคไข้มาลาเรียในพื้นที่โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ประจำปีงบประมาณ 2569

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	การดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
1. วิเคราะห์สถานการณ์โรคไข้มาลาเรียและประเมินผลการดำเนินงานของปีที่ผ่านมา (เปรียบเทียบกับตัวชี้วัดหรืออัตราป่วยของปีที่ผ่านมา เป็นต้น)	1. ทบทวนสถานการณ์โรค 2. ทราบปัญหา อุปสรรคและความสำเร็จ การดำเนินงาน 3. จัดทำแผนการดำเนินงาน	1. รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลโรคและผลการดำเนินงาน ตัวชี้วัด 2. จัดทำแผนการดำเนินงาน (กำหนดผลตามตัวชี้วัด) 3. ประสานแจ้งการดำเนินงานกับหน่วยงานต่างๆ	ก่อนเริ่มปีงบประมาณ	สคร./ศตม.
2. สสำรวจความชุกการพบเชื้อมาลาเรียและความรู้ การรับรู้และพฤติกรรมการป้องกันตนเองต่อโรคไข้มาลาเรียในกลุ่มนักเรียน ครู และประชาชน (พื้นที่ A) - สสำรวจความชุกการพบเชื้อมาลาเรีย (Prevalence survey) 100% - สสำรวจความรู้ การรับรู้ และพฤติกรรมการป้องกันตนเองต่อโรคไข้มาลาเรีย (KAP Survey) นักเรียน ป.4 - ป.6 และประชาชน	1. ประเมินระดับความชุกการพบเชื้อมาลาเรียของพื้นที่แพร่เชื้อ A1, A2 2. ประเมินระดับความรู้ การรับรู้และการปฏิบัติตนด้านกันโรคไข้มาลาเรีย	1. แจ้งการดำเนินกิจกรรมต่อสถานศึกษาและชุมชน 2. เจาะเลือด (100%) นักเรียน ครูและประชาชนรอบโรงเรียน รวมทั้งให้การรักษาและติดตาม 3. เก็บข้อมูลและวิเคราะห์การสำรวจ KAP Survey ป.4 - ป.6 4. แจ้งผลการสำรวจให้แก่สถานศึกษา ชุมชนและ กองโรคติดต่อฯ โดยแมลง 5. นำข้อมูลการสำรวจวางแผนกิจกรรม	ครั้งที่ 1 พ.ย. 2568 ครั้งที่ 2 มิ.ย. 2569	นคม./ศตม.

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	การดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
3. เฝ้าระวังโรคไข้มาลาเรียในสถานศึกษาและชุมชน - จัดบริการมาลาเรียคลินิกเคลื่อนที่ - ติดตามการกินยาและผลการรักษาในผู้ป่วย - แจ้งข้อมูลที่ตั้งและช่องทางติดต่อสถานบริการตรวจรักษามาลาเรีย	1. เฝ้าระวังโรคไข้มาลาเรีย 2. ค้นหาผู้ป่วยมาลาเรียอย่างรวดเร็วและให้การรักษาที่ถูกต้อง 3. เพิ่มการเข้าถึงบริการ	1. วางแผนเฝ้าระวังโรคไข้มาลาเรียตามการแพร่เชื้อ 2. ประสานงานผู้เกี่ยวข้องครูพยาบาลผู้นำชุมชน 3. จัดมาลาเรียคลินิกเคลื่อนที่บริการในสถานศึกษา 4. แนะนำให้ครูและประชาชนทราบอาการโรคและสถานบริการตรวจมาลาเรียใกล้เคียง	ดูในตารางแนวทางการดำเนินงานฯ	นคม./ศตม./ครูพยาบาล
4. สร้างเสริมความรู้ ความเข้าใจและการปฏิบัติตนเกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรีย - จัดกิจกรรมให้ความรู้ในการป้องกันตนเอง - เน้นให้นักเรียนมีบทบาทสื่อสารเรื่องโรค - จัดรณรงค์โรคไข้มาลาเรีย (ในพื้นที่ A1) (วันมาลาเรียโลกคือ 25 เมษายน)	1. สร้างความรู้เกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรีย 2. เพิ่มการมีส่วนร่วมคิดร่วมทำในการจัดการโรคไข้มาลาเรียในชุมชน	1. สื่อสารให้ความรู้เกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรีย 2. จัดกิจกรรมการให้ความรู้แบบมีส่วนร่วมจากนักเรียนและชุมชน 3. อบรม อสม.น้อยมาลาเรียในโรงเรียน (พื้นที่ A) 4. จัดรณรงค์ในพื้นที่ A โดยมีนักเรียนและชุมชนมาร่วมจัดกิจกรรม	ดูในตารางแนวทางการดำเนินฯ	นคม./ครูพยาบาลและงานชุมชน
5. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีพฤติกรรมป้องกันตนเองจากยุงกัด	1. ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมป้องกันตนเองจากโรคไข้มาลาเรีย 2. สร้างสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมป้องกันตนเอง	1. สื่อสารให้ความรู้วิธีการป้องกันโรคไข้มาลาเรีย 2. จัดหาถุงให้นักเรียนและประชาชนให้เพียงพอ 3. ชุบมุ้งด้วยสารเคมี และแจกสารทากันยุง	ดูในตารางแนวทางการดำเนินฯ	นคม.และครู

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	การดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
		5.ส่งเสริมการใช้สมุนไพรไผ่		
6. พัฒนาศักยภาพบุคลากร/ประชาชน/อาสาสมัครที่เกี่ยวข้องในด้านต่างๆ เช่น การตรวจรักษา การให้ความรู้ การช่วยจัดการการแพร่เชื้อในชุมชน	1. พัฒนาศักยภาพครู ตชด.หรืออาสาสมัคร 2. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำจัดโรคไข้มาลาเรีย	1. อบรมวิธีการตรวจรักษามาลาเรีย จัดหาชุดตรวจและอุปกรณ์ ติดตามและให้คำปรึกษา 2. อบรมให้ความรู้หรือทบทวนเกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรีย	ขึ้นกับความพร้อมของกลุ่มเป้าหมาย	นค.และครู
7. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน	1. ติดตามและประเมินผลดำเนินงาน 2. ให้คำแนะนำในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค 3. ให้การสนับสนุนทางวิชาการและทรัพยากร	1. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน 2. ประเมินตัวชี้วัดเปรียบเทียบกับเป้าหมาย 3. วิเคราะห์ข้อมูลประเมินความก้าวหน้าการดำเนินงาน 4. จัดทำรายงาน	อย่างน้อย 1 ครั้งต่อสถานศึกษาในพื้นที่ A	นค./ศตม./สคร.

ตารางที่ 6 จำนวนสถานศึกษาในความรับผิดชอบของ สคร. แยกตามประเภทสถานศึกษา งบประมาณ 2568

สคร.	จังหวัด	จำนวนโรงเรียนในแต่ละสังกัด							
		ตชด.	สพฐ.	สคร.	เอกชน	ศาสนา	กทม.	อปท.	รวม
1. เชียงใหม่	เชียงใหม่ เชียงราย น่าน พะเยา แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน	51	76	192	0	62	0	6	387
2. พิษณุโลก	พิษณุโลก ตาก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์	30	40	89	1	1	0	11	172
3. นครสวรรค์	นครสวรรค์ อุทัยธานี กำแพงเพชร พิจิตร ชัยนาท	0	0	0	0	0	0	0	0
4. สระบุรี	สระบุรี นครนายก ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา	0	35	0	0	1	0	0	36
5. ราชบุรี	ราชบุรี กาญจนบุรี นครปฐม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม สุพรรณบุรี	27	2	0	0	0	0	0	29
6. ชลบุรี	ชลบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ตราด ปราจีนบุรี ระยอง สระแก้ว สมุทรปราการ	19	3	0	0	0	0	0	22
7. ขอนแก่น	ขอนแก่น กาฬสินธุ์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด	0	4	0	0	0	0	0	4
8. อุตรธานี	อุตรธานี บึงกาฬ เลย หนองคาย หนองบัวลำภู นครพนม สกลนคร	27	45	0	0	0	0	21	93
9. นครราชสีมา	นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์	9	3	0	0	0	0	0	12
10. อุบลราชธานี	อุบลราชธานี มุกดาหาร ยโสธร ศรี สะเกษ อำนาจเจริญ	17	4	0	0	9	0	0	30
11. นครศรีธรรมราช	นครศรีธรรมราช กระบี่ ชุมพร พังงา ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี ระนอง	15	3	1	0	0	0	1	20
12. สงขลา	สงขลา พัทลุง ตรัง สตูล ยะลา ปัตตานี นราธิวาส	27	19	0	19	0	0	0	65
13. สปคม.	สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง (กรุงเทพฯ)	0	2	0	0	1	29	0	32
รวม		222	236	282	20	74	29	39	902

หมายเหตุ : ข้อมูล ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2568 สามารถตรวจสอบรายชื่อสถานศึกษาของปีงบประมาณ 2569
ได้ที่ <https://moph.cc/O9uSC8qLL> หรือ QR Code

ภาคผนวก

2. การบันทึกข้อมูล รว.1 รายบุคคลในการค้นหาผู้ป่วยนอกสถานบริการหรือเชิงรุก (ACD)

ระเบียบผู้ป่วยได้รับการตรวจโรคหัดหาเชื้อมาจาเริ่ม

เจาะโดย ☐ PCD ☒ ACD ห้องที่ระบุ ☐ A1 ☐ A2 ☐ B1 ☐ B2

☐ SCD (Special Case Detection) ☐ CIS (Case Investigation Survey) ☐ MMC (Mobile Malaria Clinic)

☐ FSMC (Fixed Schedule Mobile Malaria Clinic) ☐ MBS (Mass Blood Survey) ☐ FI (Foci Investigation)

จังหวัด อำเภอ แม่ฮ่องสอน ตำบล แม่สะเรียง หมู่ที่ ชื่อหมู่บ้าน

โรงเรียน Indexcase (กรณี CIS)

ชื่อผู้ปฏิบัติงาน ประเภทผู้ป่วย ☐ คนไทย ☐ คนต่างชาติ 1 ☐ คนต่างชาติ 2 ☐ สัญชาติ ☒ ผู้ป่วยรายใหม่ ☐ ผู้ป่วยรายเก่า

ข้อมูลของผู้รับการตรวจ

วันที่เจาะเลือด เลขที่บัตรประชาชน *** ☐ กรองเฉพาะประเทศ สำหรับ ๓.2

สำเนาหน้าชื่อ ☒ ค้นหาผู้ป่วย ☐ ช่าง

อายุ ปี เพศ นามสกุล

อาชีพหลัก โทรศัพท์มือถือ สถานภาพสมรส

สำเนาหน้าชื่อเจ้าหน้าที่ ชื่อเจ้าหน้าที่ โทรศัพท์บ้าน

ที่อยู่บ้านเลขที่ จังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่ที่ ชื่อกลุ่มบ้าน

จังหวัด อำเภอ ตำบล โรงเรียน

ผลการตรวจโรค

☒ ใช้ RDT ในการตรวจ ☐ G6PD ☐ ร.พ. รักษา ☐ สำนักรักษา

☐ ไม่ใช้ RDT ☐ ตรวจ ☐ ปกติ ☐ ตรวจเชื้อ (กล้องจุลทรรศน์) จำนวนเชื้อจะประมาณ องค์การอนามัย

ชนิดเชื้อ (RDT) จำนวนเม็ดเลือดขาว /เม็ดเลือดขาว 200 ตัว

☐ ใช้ RDT ☐ ตรวจ ☐ ปกติ ☐ ตรวจเชื้อ (กล้องจุลทรรศน์) จำนวนเม็ดเลือดขาว /เม็ดเลือดขาว 200 ตัว

ยาที่จ่ายบำบัดรักษา (เม็ด)

☒ ส่งผู้ป่วยไปโรงพยาบาล ☐ ไม่ได้ทำการส่งผู้ป่วยไปโรงพยาบาล ☐ ส่งผู้ป่วยไปโรงพยาบาล ☐ ไม่ได้จ่ายยา

☐ ส่งผู้ป่วยไปโรงพยาบาล ☐ ไม่ได้ทำการส่งผู้ป่วยไปโรงพยาบาล ☐ ส่งผู้ป่วยไปโรงพยาบาล ☐ ไม่ได้จ่ายยา

☐ A (ยาอะดิงูเนล ชนิดเม็ด) ☐ C (ยาคลอโรควิน) ☐ D (ดีออกซีซัยคลิน)

☐ DHA/PIR 40/320 mg ☐ ยาจินาโดล ร.พ. ☐ Pit (ยาไพโรซาลีน) 15 มก.

☐ Pit (ยาไพโรซาลีน) 7.5 มก. ☐ Artesunate-Pyronaridine ☐ Q (ยาควินิน)

☐ Q (ยาควินิน ชนิดเม็ด) ☐ TQ (ยาทีโนควิน)

หมายเหตุ

วันที่รับฟิล์มโลหิต ผู้รับ วันที่ตรวจฟิล์มโลหิต ผู้ตรวจ

หมายเหตุ

*** ไม่ตรวจหาเชื้อตามที่ยกของผู้ป่วยโดยละเอียด เพื่อที่เจ้าหน้าที่สามารถติดตามผู้ป่วยได้

3. การบันทึกข้อมูล รว.1 แบบกลุ่มและระบุชื่อโรงเรียน (ACD) กรณีเจาะเลือดไม่พบเชื้อ

เจาะโดย ☐ PCD ☒ ACD จะอยู่ที่ ☐ A1 ☐ A2 ☐ B1 ☐ B2

☐ SCD ☐ CIS ☐ MMC ☐ FSMC ☐ MBS ☐ FI

จังหวัด อำเภอ แม่ฮ่องสอน ตำบล แม่สะเรียง หมู่ที่ ชื่อหมู่บ้าน

โรงเรียน ผู้ป่วย Indexcase (กรณี CIS)

ชื่อผู้ปฏิบัติงาน ประเภทผู้ป่วย ☐ คนไทย ☐ คนต่างชาติ 1 ☐ คนต่างชาติ 2 ☐ สัญชาติ ☒ ผู้ป่วยรายใหม่ ☐ ผู้ป่วยรายเก่า

ข้อมูลการเจาะเลือด

☐ กรองเฉพาะประเทศ สำหรับ ๓.2

☐ ใช้ RDT ☐ ตรวจ ☐ ปกติ ☐ ตรวจเชื้อ (กล้องจุลทรรศน์)

ข้อมูลผู้เข้ารับการบำบัด

☐ กรองเฉพาะประเทศ สำหรับ ๓.2

ที่อยู่ อำเภอ แม่ฮ่องสอน ตำบล แม่สะเรียง หมู่ที่ ชื่อหมู่บ้าน

ที่ตั้งโรงเรียน จังหวัด อำเภอ แม่สะเรียง ตำบล แม่สะเรียง โรงเรียน

จำนวน พยาบาล

ลำดับ	วันที่เจาะโลหิต	สถานที่ยกผู้ป่วย	ชื่อ-นามสกุล	รูปแบบ	โรงเรียน (ACD)	ห้องที่	ชื่อผู้เข้ารับการบำบัด	ประเภท	อันดับฟิล์ม

หมายเหตุ : สามารถดาวน์โหลดวิธีการบันทึกข้อมูลได้ที่ <https://moph.cc/2SHB4PyCi>

แนวทางการสำรวจความรู้ การรับรู้ และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรียของนักเรียน ปีงบประมาณ 2569

*****

เอกสารแนวทางการสำรวจความรู้ การรับรู้ และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรียของนักเรียน (KAP Survey) จัดทำเพื่ออธิบายวัตถุประสงค์ วิธีการสำรวจ แบบสอบถาม การลงข้อมูลและแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์

- เพื่อศึกษาระดับความรู้ การรับรู้ และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรียของนักเรียน
- เพื่อนำผลการวิเคราะห์วางแผนและประเมินผลการให้สุขศึกษาเกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรียในกลุ่มนักเรียน

2. วิธีการสำรวจ KAP (ดำเนินการพร้อมเจาะเลือด 100%)

2.1 พื้นที่และประชากรเป้าหมาย

- สำรวจในสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ A1 และ A2
- ประชากรเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 5 - 6 ทุกคน

2.2 ช่วงเวลาสำรวจ ให้สำรวจก่อนการให้สุขศึกษา (หากมีกิจกรรมสุขศึกษาวันนั้น)

- ครั้งที่ 1 ไตรมาส 1 พฤศจิกายน 2567 (ประเมินผลการดำเนินงานที่ผ่านมา)
- ครั้งที่ 2 ไตรมาส 3 มิถุนายน 2568 (ทำช่วงเปิดเทอมใหม่ เพื่อทราบปัญหาและวางแผน)

3. แบบสอบถาม เครื่องมือในการสำรวจ KAP Survey

- แบบสอบถามซึ่งมีคำถามเรื่องความรู้ การรับรู้ และพฤติกรรมด้านโรคไข้มาลาเรีย

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำรายงาน

ไตรมาสที่ 1 พฤศจิกายน 2568 เมื่อสำรวจใน ป.4 - ป.6 ให้วิเคราะห์ผลเพื่อวางแผนการดำเนินงาน

ไตรมาสที่ 3 มิถุนายน 2569 เมื่อสำรวจใน ป.4 - 5 - 6

- วิเคราะห์ผล 3 ชั้นปี เพื่อวางแผน/ปรับแผนให้สุขศึกษาและกิจกรรมการมีส่วนร่วม
- วิเคราะห์ข้อมูลของ ป.5 และ ป.6 เปรียบเทียบกับ ป.4 และ ป.5 ไตรมาสที่ 1 เนื่องจากนักเรียนขึ้นชั้นเรียนใหม่ในเดือนมิถุนายน (ไตรมาส 3)
- จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลการสำรวจ KAP นักเรียน
- ส่งรายงาน พร้อมไฟล์ข้อมูลดิบที่ นางสาวหทัยชนก วงศ์จันทร์ malaria.dvbd22@gmail.com

คำอธิบายสำหรับเจ้าหน้าที่ในการสำรวจ KAP Survey นักเรียน

โปรดแจ้งให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 5 - 6 ตอบแบบสอบถาม หากนักเรียนอ่านไม่คล่องเจ้าหน้าที่หรือคุณครูสามารถอ่านให้ฟัง และรอนักเรียนเลือกคำตอบ แบบสอบถามมี 2 หน้า และมี 4 ส่วน ดังนี้

- ก. ข้อมูลทั่วไปและประวัติการป่วยโรคไข้มาลาเรีย
- ข. ความรู้เกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรีย
- ค. การรับรู้ต่อโรคไข้มาลาเรีย
- ง. การปฏิบัติตนเกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรีย

คำอธิบายรายละเอียดการตอบแบบสอบถาม

ก. ข้อมูลทั่วไปและประวัติการป่วยโรคไข้มาลาเรีย

- ข้อ 1 เพศ ให้เลือกตามจริง
- ข้อ 2 อายุของนักเรียน (นับปีเต็ม) ให้ใส่ตัวเลขอายุ
- ข้อ 3 นักเรียนกำลังเรียนอยู่ชั้นเรียนใด ให้เลือกชั้นปี
- ข้อ 4 อาชีพหลักของพ่อคืออะไร ให้เลือกอาชีพที่ใช้เวลาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพนั้น หรือเขียนระบุ
- ข้อ 5 อาชีพหลักของแม่คืออะไร ให้เลือกอาชีพที่ใช้เวลาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพนั้น หรือเขียนระบุ
- ข้อ 6 ส่วนใหญ่นักเรียนพักอาศัยอยู่กับใคร ให้เลือกตามจริง หรือเขียนระบุ
- ข้อ 7 นักเรียนมีมุ้งหรือไม่ ให้เลือกตามจริง
- ข้อ 7.1 ถ้ามีมุ้งแล้วนอนในมุ้งหรือไม่ ให้เลือกตามจริง
- ข้อ 8 นักเรียนรู้จักหรือเคยได้ยินเกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรียหรือไม่ (เคยได้ยินหรือเคยรู้จัก โดยไม่ต้องป่วยเอง) ให้เลือกตอบตามจริง
- ข้อ 9 นักเรียนเคยป่วยเป็นโรคไข้มาลาเรียหรือไม่ ให้เลือกตอบตามจริง
- ข้อ 9.1 หากเคยป่วย นักเรียนทานยาครบถ้วนหรือไม่
- ข้อ 10 ผู้ที่พักอาศัยที่เดียวกัน (บ้าน/หอพัก) เคยป่วยเป็นโรคไข้มาลาเรียหรือไม่ ให้เลือกตอบตามจริง
- ข้อ 11 เวลาเจ็บป่วยหรือมีไข้ ไม่สบาย นักเรียนบอกหรือปรึกษาใครบ้าง ให้เลือกตอบตามจริง ตอบหลายข้อ

ข. ความรู้เกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรีย ให้เลือกคำตอบที่ถูกต้อง

ค. การรับรู้ต่อโรคไข้มาลาเรีย เมื่ออ่านข้อความแล้วให้เลือกตอบว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น

ง. การปฏิบัติตนเกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรีย เมื่ออ่านข้อความการปฏิบัติตนเกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรียแล้ว ให้เลือกตอบว่ามีความถี่ในการปฏิบัติอย่างไร

แบบสอบถามความรู้ การรับรู้ และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรียของนักเรียน ปีงบประมาณ 2569

สำหรับเจ้าหน้าที่หรือครูประจำชั้นกรอกข้อมูล

แบบสอบถามรอบที่.....เลขที่แบบสอบถาม.....

วัน เดือน ปี ที่ตอบแบบสอบถาม ...../...../.....

ชื่อและนามสกุล .....

ชื่อสถานศึกษา.....

จังหวัด.....

ก. ข้อมูลทั่วไปและประวัติการป่วยโรคไข้มาลาเรีย

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ที่กลุ่มตัวอย่างตอบ หรือเติมคำลงในช่องว่าง .....

1. เพศ ☐ 1. ชาย ☐ 2. หญิง

2. อายุของนักเรียน (นับปีเต็ม) ..... ปี

3. นักเรียนกำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นเรียนใด ☐ 1. ป.4 ☐ 2. ป.5 ☐ 3. ป.6

4. อาชีพหลักของพ่อคืออะไร (อาชีพหลักคืออาชีพที่ใช้เวลาส่วนใหญ่ทำงาน)

- ☐ 1. ทำไร่ ☐ 2. หาของป่าขาย (ผัก ปลา ของในป่า)
☐ 3. ทำสวนยาง ☐ 4. ไม่ได้ทำงาน อยู่บ้านเฉยๆ ☐ 5. อื่นๆ ระบุ.....

5. อาชีพหลักของแม่คืออะไร

- ☐ 1. ทำไร่ ☐ 2. หาของป่าขาย (ผัก ปลา ของในป่า)
☐ 3. ทำสวนยาง ☐ 4. ไม่ได้ทำงาน อยู่บ้านเฉยๆ ☐ 5. อื่นๆ ระบุ.....

6. ส่วนใหญ่ นักเรียนพักอาศัยอยู่กับใคร

- ☐ 1. อยู่กับพ่อแม่ ☐ 2. อยู่กับญาติ (ไม่ได้อยู่กับพ่อแม่)
☐ 3. อยู่บ้านพัก/หอพักโรงเรียน ☐ 4. อื่นๆ ระบุ.....

7. นักเรียนมีมุ้งหรือไม่ ☐ 1. มี ☐ 2. ไม่มี

7.1 ถ้ามีมุ้งแล้วนอนในมุ้งหรือไม่ ☐ 1. นอน ☐ 2. ไม่นอน

8. นักเรียนรู้จักหรือเคยได้ยินเกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรียหรือไม่ (โดยไม่จำเป็นต้องเคยป่วยเอง)

- ☐ 1. รู้จักหรือเคยได้ยิน ☐ 2. ไม่รู้จักหรือไม่เคยได้ยิน

9. นักเรียนเคยป่วยเป็นโรคไข้มาลาเรียหรือไม่

- ☐ 1. เคยเป็น ☐ 2. ไม่เคยเป็น ☐ 3. ไม่ทราบหรือไม่แน่ใจ

9.1 หากเคยป่วย นักเรียนทานยาครบถ้วนหรือไม่ ☐ 1. ครบ ☐ 2. ไม่ครบ ☐ 3. ไม่ทราบหรือไม่แน่ใจ

10. ผู้ที่พักอาศัยที่เดียวกัน (บ้าน/หอพัก) เคยป่วยเป็นโรคไข้มาลาเรียหรือไม่

- ☐ 1. เคยเป็น ☐ 2. ไม่เคยเป็น ☐ 3. ไม่ทราบหรือไม่แน่ใจ

11. เวลาเจ็บป่วยหรือมีไข้ ไม่สบาย นักเรียนบอกหรือปรึกษาใครบ้าง (เลือกได้หลายข้อคำตอบ)

- ☐ 1. พ่อ/แม่ ☐ 2. เพื่อน ☐ 3. ญาติ (พี่/น้อง/ปู่/ย่า/ตา/ยาย ฯ)
☐ 4. คุณครู ☐ 5. หมอ/พยาบาล ☐ 6. อื่นๆ ระบุ.....

ข. ความรู้เกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรีย

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมคำในช่องว่าง หรือทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐

1. ยุงนำเชื้อโรคไข้มาลาเรีย คือยุงที่มีชื่อว่าอะไร

- ☐ 1. ยุงลาย ☐ 2. ยุงเสือ ☐ 3. ยุงก้นปล่อง

2. ยุงนำเชื้อโรคไข้มาลาเรีย ส่วนใหญ่ออกหากินในช่วงเวลาใด

- ☐ 1. กลางวัน ☐ 2. กลางคืน ☐ 3. ทั้งกลางวันและกลางคืน

3. ยุงนำเชื้อโรคไข้มาลาเรีย มีแหล่งเพาะพันธุ์อยู่ที่ไหนบ้าง

- ☐ 1. ในกระป๋อง ขยะที่มีน้ำขัง ☐ 2. ลำธาร ป่าเขา ☐ 3. น้ำเน่าขัง

4. ผู้ป่วยโรคไข้มาลาเรีย มีอาการสำคัญอย่างไรบ้าง

- ☐ 1. เป็นไข้ ปวดหัว หนาวสั่น ☐ 2. มีจุดเลือดออก ☐ 3. ค้น มีแผลตามตัว

5. การป้องกันโรคไข้มาลาเรีย ทำได้อย่างไรบ้าง

5.1 ไม่ดื่มน้ำที่มีลูกน้ำยุง ..... ☐ 1. ใช่..... ☐ 2. ไม่ใช่

5.2 นอนในมุ้ง/มุ้งชุบน้ำยาทุกคืน ..... ☐ 1. ใช่..... ☐ 2. ไม่ใช่

5.3 ทายากันยุง..... ☐ 1. ใช่..... ☐ 2. ไม่ใช่

5.4 กินยาป้องกัน ..... ☐ 1. ใช่..... ☐ 2. ไม่ใช่

5.5 ใส่เสื้อแขนยาวและกางเกงขายาวเวลากลางคืน..... ☐ 1. ใช่..... ☐ 2. ไม่ใช่

5.6 ไม่กินอาหารร่วมกับผู้ป่วยมาลาเรีย..... ☐ 1. ใช่..... ☐ 2. ไม่ใช่

ค. การรับรู้ต่อโรคไข้มาลาเรีย

คำชี้แจง อ่านข้อความในตารางด้านล่างและทำเครื่องหมาย ✓ แสดงความคิดเห็นลงในช่อง “ความคิดเห็นของนักเรียน”

ข้อความ	ความคิดเห็นของนักเรียน		
	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย
1. นักเรียนมีโอกาสป่วยเป็นโรคไข้มาลาเรียเหมือนกับคนอื่นๆ			
2. คนที่ไม่นอนในมุ้งเวลากลางคืน มีโอกาสป่วยเป็นโรคไข้มาลาเรีย			
3. คนที่เคยเป็นโรคไข้มาลาเรียแล้วจะไม่ป่วยเป็นโรคไข้มาลาเรียอีก			
4. การป้องกันโรคไข้มาลาเรีย คือการไม่ให้ยุงกัด			
5. คนที่เป็นโรคไข้มาลาเรียแล้วไปรักษาช้า อาจตายได้			

ง. การปฏิบัติตนเกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรีย

คำชี้แจง อ่านข้อความในตารางด้านล่างและทำเครื่องหมาย ✓ แสดงการปฏิบัติในช่อง “การปฏิบัติตนของนักเรียน ในช่วง 14 วันที่ผ่านมา”

ข้อความ	การปฏิบัติตนของนักเรียน		
	ทำประจำ	ทำบางครั้ง	ไม่เคยทำ
1. เล่นกีฬา อยู่กลางแจ้งในเวลากลางคืน			
2. นอนค้างคืนในป่า/สวน/ไร่			
3. นอนในมุ้งเวลากลางคืน			
4. ใส่เสื้อผ้าปิดแขนขาในเวลากลางคืน			
5. ไปเจาะเลือดหาเชื้อมาลาเรีย เมื่อมีไข้ หรือไม่สบาย			

เฉลยคำตอบแบบสอบถามสำหรับนักเรียน

(เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการควรมอบเฉลยคำตอบนี้ให้คุณครู ควรตรวจให้คะแนนและสอนสุขศึกษาหลังจากทำแบบสอบถาม)

ข.ความรู้เกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรีย

1. ยุงนำเชื้อโรคไข้มาลาเรีย คือยุงที่มีชื่อว่าอะไร

☐ 1. ยุงลาย
☐ 2. ยุงเสือ
☒ 3. ยุงก้นปล่อง
2. ยุงนำเชื้อโรคไข้มาลาเรีย ส่วนใหญ่ออกหากินในช่วงเวลาใด

☐ 1. กลางวัน
☒ 2. กลางคืน
☐ 3. ทั้งกลางวันและกลางคืน
3. ยุงนำเชื้อโรคไข้มาลาเรีย มีแหล่งเพาะพันธุ์อยู่ที่ไหนบ้าง

☐ 1. ในกระป๋อง ขยะที่มีน้ำขัง
☒ 2. ลำธาร ป่าเขา
☐ 3. น้ำเน่าขัง
4. ผู้ป่วยโรคไข้มาลาเรีย มีอาการสำคัญอย่างไรบ้าง

☒ 1. เป็นไข้ ปวดหัว หนาวสั่น
☐ 2. มีจุดเลือดออก
☐ 3. ค้น มีแผลตามตัว
5. การป้องกันโรคไข้มาลาเรีย ทำได้อย่างไรบ้าง

5.1 ไม่ดื่ม น้ำที่มีลูกน้ำยุง

☐ 1. ใช่
 ☒ 2. ไม่ใช่

(อธิบาย : การติดต่อมาลาเรียผ่านทางการโดนยุงกัดแล้วปล่อยเชื้อเข้ากระแสเลือด)

5.2 นอนในมุ้ง มุ้งชุบน้ำยาทุกคืน

☒ 1. ใช่
 ☐ 2. ไม่ใช่

(อธิบาย : การนอนในมุ้งและมุ้งชุบน้ำยาป้องกันตัวเราจากการถูกยุงกัดได้ จึงลดโอกาสเป็นมาลาเรีย)

5.3 ทายากันยุง

☒ 1. ใช่
 ☐ 2. ไม่ใช่

(อธิบาย : การทายาทากันยุงช่วยไล่ยุงไม่ให้กัด)

5.4 กินยาป้องกัน

☐ 1. ใช่
 ☒ 2. ไม่ใช่

(อธิบาย : ไม่แนะนำให้กินยาป้องกันมาลาเรีย เนื่องจากไม่ได้ผล 100% และอาจทำให้เชื้อดื้อยา)

5.5 ใส่เสื้อแขนยาวและกางเกงขายาวเวลากลางคืน

☒ 1. ใช่
 ☐ 2. ไม่ใช่

(อธิบาย : เสื้อแขนยาวและกางเกงขายาวป้องกันยุงกัด)

5.6 ไม่กินอาหารร่วมกับผู้ป่วยมาลาเรีย

☐ 1. ใช่
 ☒ 2. ไม่ใช่

(อธิบาย : การติดต่อมาลาเรียผ่านทางการโดนยุงกัดแล้วปล่อยเชื้อเข้ากระแสเลือด)

ค.การรับรู้ต่อโรคไข้มาลาเรีย

คำชี้แจง อ่านข้อความในตารางด้านล่างและทำเครื่องหมาย ✓ แสดงความคิดเห็นลงในช่อง “ความคิดเห็นของนักเรียน”

ข้อความ	ความคิดเห็นของนักเรียน		
	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย
1. นักเรียนมีโอกาสป่วยเป็นโรคไข้มาลาเรียเหมือนกับคนอื่นๆ	✓		
2. คนที่ไม่นอนในมุ้งเวลากลางคืน มีโอกาสป่วยเป็นโรคไข้มาลาเรีย	✓		
3. คนที่เคยเป็นโรคไข้มาลาเรียแล้วจะไม่ป่วยเป็นโรคไข้มาลาเรียอีก			✓
4. การป้องกันโรคไข้มาลาเรีย คือการไม่ให้ยุงกัด	✓		
5. คนที่เป็นโรคไข้มาลาเรียแล้วไปรักษาช้า อาจตายได้	✓		

คำอธิบาย : นักเรียนควรมีการรับรู้ว่าคุณคนมีโอกาสเป็นโรคไข้มาลาเรียเพราะยังมีการแพร่เชื้อในพื้นที่คนที่ไม่นอนในมุ้งเวลากลางคืนก็เสี่ยงต่อการถูกยุงกัดโรคมาลาเรียนั้นเป็นแล้วเป็นอีกได้ การป้องกันมาลาเรียที่ดีที่สุดคือไม่ให้ยุงกัดและเมื่อเป็นมาลาเรียแล้วไม่ไปรักษาหากอาการรุนแรงขึ้นก็ถึงขั้นเสียชีวิตได้

ง. การปฏิบัติตนเกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรีย

คำชี้แจง อ่านข้อความในตารางด้านล่างและทำเครื่องหมาย ✓ แสดงการปฏิบัติในช่อง “การปฏิบัติตนของนักเรียนในช่วง 14 วันที่ผ่านมา”

ข้อความ	การปฏิบัติตนของนักเรียน		
	ทำประจำ	ทำบางครั้ง	ไม่เคยทำ
1. เทียวเล่น อยู่นอกบ้านในเวลากลางคืน			✓
2. นอนค้างคืนในป่า/สวน/ไร่			✓
3. นอนในมุ้งเวลากลางคืน	✓		
4. ใส่เสื้อผ้ามืดปิดแขนขาในเวลากลางคืน	✓		
5. ไปเจาะเลือดหาเชื้อมาลาเรีย เมื่อมีไข้ หรือไม่สบาย	✓		

คำอธิบาย : คำตอบด้านพฤติกรรมนั้น เน้นที่นักเรียนควรหลีกเลี่ยงการเปิดโอกาสให้ยุงกลางคืนกัด เช่น ตั้งแต่เย็นค่ำไม่เที่ยวเล่นอยู่นอกบ้านหรือไปค้างคืนที่อื่น และป้องกันไม่ให้ยุงกัดด้วยการนอนในมุ้งทุกคืน การสวมใส่เสื้อผ้ามืดปิดแขนขาจนยุงกัด และที่สำคัญคือต้องปฏิบัติพฤติกรรมป้องกันดูแลตนเองเป็นประจำและไม่ควรปฏิบัติพฤติกรรมที่ทำให้โดนยุงกัด

การลงข้อมูลแบบสอบถามสำหรับนักเรียนในไฟล์ Excel

คำถาม	ชื่อตัวแปร	การคีย์ข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล
แบบสอบถามรอบที่	RD	1 หรือ 2	-
เลขที่แบบสอบถาม	NO	ตามเลขที่	-
วัน เดือน ปีที่ตอบแบบสอบถาม	DATE	ลงในรูป 11/11/2023	-
ชื่อสถานศึกษา	SCH	ลงรหัส รร. (กำหนดเอง)	-
ตำบล	TAMBON	ตามจริง	-
อำเภอ	DISTR	ตามจริง	-
จังหวัด	PROV	ตามจริง	-
ก. ข้อมูลทั่วไปและประวัติการป่วยโรคไข้มาลาเรีย			
1. เพศ	GEN	1=ชาย 2=หญิง	ร้อยละ
2. อายุของนักเรียน (นับเต็มปี).....ปี	AGE	ลงเลขตามที่กรอก	ค่าเฉลี่ย/ ร้อยละ
3. นักเรียนกำลังเรียนอยู่ชั้นเรียนใด	GRA	1=ป.4 2=ป.5 3=ป.6	ร้อยละ
4. อาชีพหลักของพ่อคืออะไร (อาชีพหลักคือ อาชีพที่ใช้เวลาส่วนใหญ่ทำงาน)	FA_OC	1=ทำไร่ 2=หาของป่า (ผัก ปลา ของในป่า) 3=ทำสวนยาง 4=ไม่ได้ทำงาน อยู่บ้านเฉยๆ 5=อาชีพอื่นๆ ให้ระบุและใส่รหัส	ร้อยละ
5. อาชีพหลักของแม่คืออะไร	MO_OC	ใช้รหัสลงข้อมูลเดียวกับพ่อ	ร้อยละ
6. ส่วนใหญ่ นักเรียนพักอาศัยอยู่กับใคร	STAY	1=อยู่กับพ่อแม่ 2=อยู่กับญาติ 3=อยู่บ้านพักโรงเรียน 4=อื่นๆ ระบุ และให้รหัสมา	ร้อยละ
7. นักเรียนมีมุ้งหรือไม่	NET_OWN	1=มี 2=ไม่มี	ร้อยละ
7.1 ถ้ามีมุ้งแล้วนอนในมุ้งหรือไม่	STAY_ NET	1=นอน 2=ไม่นอน	ร้อยละ

คำถาม	ชื่อตัวแปร	การคีย์ข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล
8. นักเรียนรู้จักหรือเคยได้ยินเกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรีย หรือไม่ (ไม่จำเป็นต้องเคยป่วยเอง)	KNO_MA	1=รู้จัก เคยได้ยิน 2=ไม่รู้จัก ไม่เคยได้ยิน	ร้อยละ
9. นักเรียนเคยป่วยเป็นโรคไข้มาลาเรียหรือไม่	HIS_MA	1=เคยเป็น 2=ไม่เคยเป็น 3=ไม่ทราบ ไม่แน่ใจ	ร้อยละ
9.1 หากเคยป่วย นักเรียนทานยาครบถ้วนหรือไม่	HIS_DRUG	1=ครบ 2=ไม่ครบ 3=ไม่ทราบ ไม่แน่ใจ	ร้อยละ
10. ผู้ที่พักอาศัยที่เดียวกัน (บ้าน/หอพัก) เคยป่วยเป็นโรคไข้มาลาเรียหรือไม่	MEM_MA	1=มี 2=ไม่มี 3=ไม่ทราบ ไม่แน่ใจ	ร้อยละ
11. เวลาเจ็บป่วยหรือ มีไข้ ไม่สบาย นักเรียนบอกหรือปรึกษาใครบ้าง ? เลือกได้หลายข้อคำตอบ			
11.1 พ่อ/แม่	CON_PA	ในแต่ละข้อ ลง 1 หากนักเรียนเลือก ลง 0 หากไม่เลือก เพื่อใช้นับความถี่ในแต่ละตัวเลือก (เนื่องจากเลือกได้หลายตัวเลือก)	ร้อยละ
11.2 เพื่อน	CON_FR		ร้อยละ
11.3ญาติ (พี่/น้อง/ปู่/ย่า/ตา/ยาย ฯ)	CON_CO		ร้อยละ
11.4 คุณครู	CON_TE		ร้อยละ
11.5 หมอ/พยาบาล	CON_DR		ร้อยละ
11.6 อื่น ๆ (ระบุ.....)	CON_OT		ร้อยละ

ข. ความรู้เกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรีย (คำตอบที่ถูกต้องคือข้อที่ขีดเส้นใต้)

คำถาม	ชื่อตัวแปร	คำตอบและการคีย์ข้อมูล	การให้คะแนน (เมื่อท่านจะวิเคราะห์)	การ วิเคราะห์
1.ยุงนำเชื้อโรคไข้มาลาเรีย คือยุงที่มีชื่อว่าอะไร	K 1	1=ยุงลาย 2=ยุงเสือ <u>3=ยุงก้นปล่อง</u>	ตอบ 1=0 คะแนน ตอบ 2=0 คะแนน ตอบ 3=1 คะแนน	คิดคะแนน ทุกข้อรวมกัน และแบ่งกลุ่ม ช่วงคะแนน
2.ยุงนำเชื้อโรคไข้มาลาเรีย ส่วนใหญ่ ออกหากินในช่วงเวลาใด	K 2	1=กลางวัน <u>2=กลางคืน</u> 3=ทั้งกลางวันและกลางคืน	ตอบ 1=0 คะแนน ตอบ 2=1 คะแนน ตอบ 3=0 คะแนน	
3.ยุงนำเชื้อโรคไข้มาลาเรีย มีแหล่ง เพาะพันธุ์อยู่ที่ไหนบ้าง	K 3	1=กระป๋อง ขยะที่มีน้ำขัง <u>2=ลำธาร ป่าเขา</u> 3=น้ำเน่าขัง	ตอบ 1=0 คะแนน ตอบ 2=1 คะแนน ตอบ 3=0 คะแนน	
4.ผู้ป่วยโรคไข้มาลาเรีย มีอาการ สำคัญอย่างไรบ้าง	K 4	<u>1=เป็นไข้ ปวดหัว หนาวสั่น</u> 2=มีจุดเลือดออก 3=คัน มีแผลตามตัว	ตอบ 1=1 คะแนน ตอบ 2=0 คะแนน ตอบ 3=0 คะแนน	
5.การป้องกันโรคไข้มาลาเรีย ทำได้อย่างไรบ้าง ตอบได้หลายข้อ ลงรหัส 1 หากนักเรียนเลือกข้อใด				
5.1.ไม่ดื่มน้ำที่มีลูกน้ำยุง	K 5.1	1= ใช่ <u>2=ไม่ใช่</u>	ตอบ 1=0 คะแนน ตอบ 2=1 คะแนน	
5.2.นอนในมุ้งหรือมุ้งชุบน้ำยา ทุกคืน	K 5.2	<u>1= ใช่</u> 2=ไม่ใช่	ตอบ 1=1 คะแนน ตอบ 2=0 คะแนน	
5.3. ทายากันยุง	K 5.3	<u>1= ใช่</u> 2=ไม่ใช่	ตอบ 1=1 คะแนน ตอบ 2=0 คะแนน	
5.4. กินยาป้องกัน	K 5.4	1= ใช่ <u>2=ไม่ใช่</u>	ตอบ 1=0 คะแนน ตอบ 2=1 คะแนน	
5.5. ใส่เสื้อแขนยาวและกางเกง ขายาวเวลากลางคืน	K 5.5	<u>1= ใช่</u> 2=ไม่ใช่	ตอบ 1=1 คะแนน ตอบ 2=0 คะแนน	
5.6. ไม่กินอาหารร่วมกับผู้ป่วย มาลาเรีย	K 5.6	1= ใช่ <u>2=ไม่ใช่</u>	ตอบ 1=0 คะแนน ตอบ 2=1 คะแนน	

ค. การรับรู้ต่อเกี่ยวกับไข้มาลาเรีย

คำถาม	ชื่อตัวแปร	การคีย์ข้อมูล	การให้คะแนน	การวิเคราะห์
1. นักเรียนมีโอกาสป่วยเป็นโรคไข้มาลาเรียเหมือนกับคนอื่นๆ	A1	คีย์เลข 1-3	ตอบ 1=3 คะแนน ตอบ 2=2 คะแนน ตอบ 3=1 คะแนน	คิดคะแนนทุกข้อ รวมกันและแบ่งกลุ่ม ช่วงคะแนน
2. คนที่ไม่นอนในมุ้งเวลากลางคืน มีโอกาสป่วยเป็นโรคไข้มาลาเรีย	A2		ตอบ 1=3 คะแนน ตอบ 2=2 คะแนน ตอบ 3=1 คะแนน	
3. คนที่เคยเป็นโรคไข้มาลาเรียแล้วจะไม่ป่วยเป็นโรคไข้มาลาเรียอีก	A3		ตอบ 1=1 คะแนน ตอบ 2=2 คะแนน ตอบ 3=3 คะแนน	
4. การป้องกันโรคไข้มาลาเรีย คือการไม่ให้ยุงกัด	A4		ตอบ 1=3 คะแนน ตอบ 2=2 คะแนน ตอบ 3=1 คะแนน	
5. คนที่เป็นโรคไข้มาลาเรียแล้วไปรักษาซ้ำอาจตายได้	A5		ตอบ 1=3 คะแนน ตอบ 2=2 คะแนน ตอบ 3=1 คะแนน	

ง. การปฏิบัติตนเกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรีย (คะแนนที่ขีดเส้นใต้คือพฤติกรรมที่ควรปฏิบัติ)

คำถาม	ชื่อตัวแปร	การคีย์ข้อมูล	การให้คะแนน	การวิเคราะห์
1. เทียวเล่น อยู่นอกบ้านในเวลากลางคืน	P1	คีย์เลข 1-3	ตอบ 1=1 คะแนน ตอบ 2=2 คะแนน ตอบ 3=3 คะแนน	คิดคะแนนทุกข้อ รวมกันและแบ่งกลุ่ม ช่วงคะแนน
2. นอนค้างคืนในป่า/สวน/ไร่	P2		ตอบ 1=1 คะแนน ตอบ 2=2 คะแนน ตอบ 3=3 คะแนน	
3. นอนในมุ้งเวลากลางคืน	P3		ตอบ 1=3 คะแนน ตอบ 2=2 คะแนน ตอบ 3=1 คะแนน	
4. ใส่เสื้อผ้าปกปิดแขนขาในเวลากลางคืน	P4		ตอบ 1=3 คะแนน ตอบ 2=2 คะแนน ตอบ 3=1 คะแนน	
5. ไปเจาะเลือดหาเชื้อมาลาเรีย เมื่อมีไข้หรือไม่สบาย	P5		ตอบ 1=3 คะแนน ตอบ 2=2 คะแนน ตอบ 3=1 คะแนน	

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามสำหรับนักเรียน

ก. ข้อมูลทั่วไป

- ข้อ 1 - 11 ใช้วิเคราะห์แบบร้อยละ เช่น ในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ก็คนที่เรียน ป.4, ป. 5, ป.6 และคิดเป็นร้อยละเท่าไร
- ข้อ 12 เนื่องจากมีการเลือกได้หลายข้อ ให้รวมว่าในกลุ่มนักเรียนทั้งหมด เลือกปรึกษาพ่อร้อยละเท่าไร และเลือกปรึกษาคนอื่นๆ ร้อยละเท่าไร โดยใช้ตัวหารเป็นจำนวนตัวอย่างทั้งหมด

ข. ความรู้เกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรีย (คะแนนรวม 10 คะแนน)

- ข้อ 1 - 4 ให้คะแนนตามถูกผิด ข้อละ 1 คะแนน รวม = 4 คะแนน
- ข้อ 5 สามารถเลือกตอบได้หลายข้อ ข้อใดที่เลือกถูก ให้ 1 คะแนน ข้อ 5 มี 5.1 – 5.6 ดังนั้น รวม = 6 คะแนน
- เมื่อคิดคะแนนแล้ว ให้จัดกลุ่มระดับความรู้เกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรีย ดังนี้
  - กลุ่ม 1 : ได้ 8 - 10 คะแนน หรือเทียบได้ 80 - 100% = กลุ่มที่มีความรู้ระดับสูง
  - กลุ่ม 2 : ได้ 5 - 7 คะแนน หรือเทียบได้ 50 - 70 % = กลุ่มที่มีความรู้ระดับปานกลาง
  - กลุ่ม 3 : ได้ 0 - 4 คะแนน หรือเทียบได้ 0 - 40 % = กลุ่มที่มีความรู้ระดับต่ำ

ค. การรับรู้เกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรีย (การป้องกัน รักษา และควบคุม)

- ให้คะแนนแต่ละข้อ จำนวน 5 ข้อ คะแนนสูงสุดเท่ากับ $3 \times 5 = 15$ คะแนน
- จัดกลุ่มระดับการรับรู้เกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรียตามคะแนน
  - กลุ่ม 1 : ได้ 12 -15 คะแนน หรือเทียบได้ 80 - 100% จัดเป็นกลุ่มที่มีการรับรู้ระดับสูง
  - กลุ่ม 2 : ได้ 8 - 11 คะแนน หรือเทียบได้ 50 - 70% จัดเป็นกลุ่มที่มีการรับรู้ระดับปานกลาง
  - กลุ่ม 3 : ได้ 5 - 7 คะแนน หรือเทียบได้ 30 - 50% จัดเป็นกลุ่มที่มีการรับรู้ระดับต่ำ

ง. การปฏิบัติตนเกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรีย (พฤติกรรมการป้องกันตนเอง)

ให้คะแนนแต่ละข้อ จำนวน 5 ข้อ คะแนนสูงสุดเท่ากับ $3 \times 5 = 15$ คะแนน

จัดกลุ่มระดับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากโรคไข้มาลาเรียตามคะแนน

- กลุ่ม 1 : ได้ 12 - 15 คะแนน หรือเทียบได้ 80 - 100% จัดเป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมการป้องกันตนเองระดับสูง
- กลุ่ม 2 : ได้ 8 - 11 คะแนน หรือเทียบได้ 50 - 70% จัดเป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมการป้องกันตนเองระดับปานกลาง
- กลุ่ม 3 : ได้ 5 - 7 คะแนน หรือเทียบได้ 30 - 50% จัดเป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมการป้องกันตนเองระดับต่ำ

หมายเหตุ : สามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มการลงข้อมูลการสำรวจความรู้ การรับรู้ และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรีย ได้ที่ <https://moph.cc/-gukV7h9o> หรือ QR Code

แนวทางการสำรวจความรู้ การรับรู้ และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรียของประชาชน ปีงบประมาณ 2569

เอกสารแนวทางการสำรวจความรู้ การรับรู้ และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรียของประชาชน (KAP Survey) มีเนื้อหาครอบคลุมตั้งแต่วัตถุประสงค์ วิธีการสำรวจ แบบเก็บข้อมูล รวมทั้งการลงและวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีหัวข้อดังนี้

- วิธีการสำรวจความรู้ การรับรู้ และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรียของประชาชน
- คำชี้แจงสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้เก็บแบบสัมภาษณ์ความรู้ การรับรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรียของประชาชน
  - แบบสัมภาษณ์ความรู้ การรับรู้ และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรียของประชาชน
  - เฉลยคำตอบแบบสัมภาษณ์สำหรับประชาชน
  - การลงข้อมูลแบบสัมภาษณ์สำหรับประชาชนในไฟล์ Excel
  - การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ประชาชน

วิธีการสำรวจความรู้ การรับรู้ และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรียของประชาชน

1. วัตถุประสงค์ในการสำรวจ

1. เพื่อสำรวจระดับความรู้ การรับรู้ และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรีย
2. เพื่อนำไปใช้วางแผนและประเมินผลการให้สุศึกษาเกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรีย

2. กลุ่มตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่าง

- กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยในชุมชนใกล้เคียงสถานศึกษา
- การสุ่มตัวอย่างให้ใช้สุ่มเลือกเลขที่บ้าน เลือกเป็นเลขคี่หรือเลขคู่ และสัมภาษณ์อย่างน้อย 1 คนต่อบ้าน
- การสำรวจควรดำเนินการพร้อมกับการสำรวจของกลุ่มนักเรียน
- ขนาดตัวอย่าง สามารถใช้สูตรของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) * หรือสูตรการสำรวจอื่นๆ

ตารางแสดงขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน

ขนาด ประชากร	ขนาด ตัวอย่าง	ขนาด ประชากร	ขนาด ตัวอย่าง	ขนาด ประชากร	ขนาด ตัวอย่าง	ขนาด ประชากร	ขนาด ตัวอย่าง	ขนาด ประชากร	ขนาด ตัวอย่าง
10	10	100	80	280	162	800	260	2,800	338
15	14	110	86	290	165	850	265	3,000	341
20	19	120	92	300	169	900	269	3,500	346
25	24	130	97	320	175	950	274	4,000	351
30	28	140	103	340	181	1,000	278	4,500	354
35	32	150	108	360	186	1,100	285	5,000	357
40	36	160	113	380	191	1,200	291	6,000	361
45	40	170	118	400	196	1,300	297	7,000	364
50	44	180	123	420	201	1,400	302	8,000	367
55	48	190	127	440	205	1,500	306	9,000	368
60	52	200	132	460	210	1,600	310	10,000	370
65	56	210	136	480	214	1,700	313	15,000	375
70	59	220	140	500	217	1,800	317	20,000	377
75	63	230	144	550	226	1,900	320	30,000	379
80	66	240	148	600	234	2,000	322	40,000	380
85	70	250	152	650	242	2,200	327	50,000	381
90	73	260	155	700	248	2,400	331	75,000	382
95	76	270	159	750	254	2,600	335	100,000	384

วิธีใช้ตาราง เช่น ชุมชนมี 100 หลังคาเรือน จำนวนตัวอย่าง คือ 80 คน หากมี 105 หลังคาเรือน เก็บ 86 คน

* ที่มา : Krejcie R. V. & Morgan E. W. (1970). Education and Psychological Measurement. New York: John Wiley.

3. การดำเนินการ

- รวบรวม ตรวจสอบถูกต้องครบถ้วนของแบบสอบถาม และลงข้อมูลในไฟล์ Excel ชัดเจนกับนักเรียน
- วิเคราะห์ข้อมูล แจ้งผลการวิเคราะห์ให้แก่ผู้เกี่ยวข้องและชุมชน

คำชี้แจง สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้สัมภาษณ์ความรู้ การรับรู้ และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรียของประชาชน โปรดอ่านคำถามและรอให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบ หากไม่ตรงตัวเลือกให้เขียนระบุ แบบสอบถามมี 2 หน้า และ 4 ส่วน ดังนี้

- ก. ข้อมูลทั่วไปและประวัติการป่วยโรคไข้มาลาเรีย
- ข. ความรู้เกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรีย
- ค. การรับรู้ต่อโรคไข้มาลาเรีย
- ง. การปฏิบัติตนเกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรีย

ก. ข้อมูลทั่วไปและประวัติการป่วยโรคไข้มาลาเรีย

- ข้อ 1 เพศ ให้ระบุตามจริง
- ข้อ 2 อายุปัจจุบัน (นับปีเต็ม) ให้ใส่ตัวเลขอายุ
- ข้อ 3 การศึกษาสูงสุดของท่าน
- ข้อ 4 อาชีพที่ทำประจำ
- ข้อ 5 จำนวนคนที่อาศัยอยู่ในบ้านเป็นประจำรวมตัวท่าน
- ข้อ 6 ท่านมีมุ้งหรือไม่ ให้เลือกตามจริง
- ข้อ 6.1 ถ้ามีมุ้งแล้วนอนในมุ้งหรือไม่ ให้เลือกตามจริง
- ข้อ 7 ท่านรู้จักหรือเคยได้ยินเกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรียหรือไม่ (เคยได้ยินหรือเคยรู้จัก โดยไม่ต้องป่วยเอง) ให้เลือกตอบตามจริง
- ข้อ 8 ท่านเคยป่วยเป็นโรคไข้มาลาเรียหรือไม่ ให้เลือกตอบตามจริง
- ข้อ 8.1 หากเคยป่วย ท่านทานยาครบหรือไม่
- ข้อ 9 ผู้ที่พักอาศัยที่เดียวกันเคยป่วยเป็นโรคไข้มาลาเรียหรือไม่ ให้เลือกตอบตามจริง
- ข้อ 10 เวลาเจ็บป่วยหรือมีไข้ ไม่สบาย ท่านบอกหรือปรึกษาใครบ้าง ให้เลือกตอบตามจริง ตอบหลายข้อ

ข. ความรู้เกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรีย ให้เลือกคำตอบที่ถูกต้อง

ค. การรับรู้ต่อโรคไข้มาลาเรีย เมื่ออ่านข้อความแล้วให้เลือกตอบว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น

ง. การปฏิบัติตนเกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรีย เมื่ออ่านข้อความการปฏิบัติตนเกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรียแล้ว ให้เลือกตอบว่ามีความถี่ในการปฏิบัติอย่างไร

แบบสัมภาษณ์ความรู้ การรับรู้ และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรียของประชาชน ปีงบประมาณ 2569

สัมภาษณ์รอบที่.....เลขที่แบบสัมภาษณ์.....วัน/เดือน/ปี ที่ดำเนินการ...../...../.....
 หน่วยงาน.....
 โรงเรียน กพด. ที่อยู่ใกล้เคียง.....
 บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ชื่อหมู่บ้าน.....
 ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ก. ข้อมูลทั่วไปและประวัติการป่วยโรคไข้มาลาเรีย

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ที่กลุ่มตัวอย่างตอบ หรือเติมคำลงในช่องว่าง .....

1. เพศ ☐ 1. ชาย ☐ 2. หญิง
2. อายุปัจจุบัน (นับปีเต็ม) ..... ปี
3. การศึกษาสูงสุด ☐ 1. ประถมศึกษา ☐ 2. มัธยมศึกษา ☐ 3. อนุปริญญา/ปริญญาตรี ☐ 4. อื่นๆ.....
4. อาชีพที่ทำประจำ
☐ 1. ทำไร่ ☐ 2. หาของป่าขาย (ผัก ปลา ของต่างๆในป่า) ☐ 3. ทำสวนยาง
☐ 4. ไม่ได้ทำงาน / อยู่บ้านเฉยๆ ☐ 5. อื่นๆ ระบุ.....
5. จำนวนคนที่อาศัยอยู่ในบ้านเป็นประจำรวมตัวท่าน =..... คน
6. ท่านมีมุ้งหรือไม่ ☐ 1. มี ☐ 2. ไม่มี
 6.1 ถ้ามีมุ้งแล้วนอนในมุ้งหรือไม่ ☐ 1. นอน ☐ 2. ไม่นอน
7. ท่านรู้จักหรือเคยได้ยินเรื่องโรคไข้มาลาเรียหรือไม่ (ไม่จำเป็นต้องป่วยเอง)
☐ 1. รู้จักหรือเคยได้ยิน ☐ 2. ไม่รู้จักหรือไม่เคยได้ยิน
8. ท่านเคยป่วยเป็นโรคไข้มาลาเรียหรือไม่
☐ 1. เคยเป็น ☐ 2. ไม่เคยเป็น ☐ 3. ไม่ทราบหรือไม่แน่ใจ
 8.1 หากเคยป่วย ท่านทานยาครบถ้วนหรือไม่ ☐ 1. ครบ ☐ 2. ไม่ครบ ☐ 3. ไม่ทราบหรือไม่แน่ใจ
9. ผู้ที่พักอาศัยที่เดียวกันเคยป่วยเป็นโรคไข้มาลาเรียหรือไม่
☐ 1. เคยเป็น ☐ 2. ไม่เคยเป็น ☐ 3. ไม่ทราบหรือไม่แน่ใจ
10. เวลาเจ็บป่วยหรือ มีไข้ ไม่สบาย ท่านได้บอกหรือปรึกษาใครบ้าง ตอบได้หลายข้อ
☐ 1.สามี/ภรรยา ☐ 2. พ่อ/แม่ ☐ 3.ญาติ (พี่/น้อง/ปู่/ย่า/ตา/ยาย ฯ)
☐ 4. หมอ พยาบาล ☐ 5. อื่นๆ ระบุ .....

ข. ความรู้เกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรีย

คำชี้แจง โปรดอ่านคำถามและเติมคำในช่องว่าง หรือทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐

- ยุงนำเชื้อโรคไข้มาลาเรีย คือยุงที่มีชื่อว่าอะไร
☐ 1. ยุงลาย ☐ 2. ยุงเสือ ☐ 3. ยุงก้นปล่อง
- ยุงนำเชื้อโรคไข้มาลาเรีย มักกัดคนในช่วงเวลาใด
☐ 1. กลางวัน ☐ 2. กลางคืน ☐ 3. ทั้งกลางวันและกลางคืน
- ยุงนำเชื้อโรคไข้มาลาเรีย มีแหล่งเพาะพันธุ์อยู่ที่ไหนบ้าง
☐ 1. ในกระป๋อง ขยะที่มีน้ำขัง ☐ 2. ลำธาร ป่าเขา ☐ 3. น้ำเน่าขัง
- โรคไข้มาลาเรีย มีอาการสำคัญอย่างไรบ้าง
☐ 1. เป็นไข้ ปวดหัว หนาวสั่น ☐ 2. มีจุดเลือดออก ☐ 3. ค้น มีแผลตามตัว
- การป้องกันโรคไข้มาลาเรีย ทำได้อย่างไรบ้าง
  - ไม่ดื่มน้ำที่มีลูกน้ำยุง ..... ☐ 1. ใช่ ..... ☐ 2. ไม่ใช่
  - นอนในมุ้ง/มุ้งชุบน้ำยาทุกคืน ..... ☐ 1. ใช่ ..... ☐ 2. ไม่ใช่
  - ทายากันยุง..... ☐ 1. ใช่ ..... ☐ 2. ไม่ใช่
  - กินยาป้องกัน ..... ☐ 1. ใช่ ..... ☐ 2. ไม่ใช่
  - ใส่เสื้อแขนยาวและกางเกงขายาวเวลากลางคืน ..... ☐ 1. ใช่ ..... ☐ 2. ไม่ใช่
  - ไม่กินอาหารร่วมกับผู้ป่วยมาลาเรีย ..... ☐ 1. ใช่ ..... ☐ 2. ไม่ใช่

ค. การรับรู้ต่อโรคไข้มาลาเรีย

คำชี้แจง อ่านข้อความในตารางด้านล่างและทำเครื่องหมาย ✓ แสดงความคิดเห็นลงในช่อง “ความคิดเห็นของประชาชน”

ข้อความ	ความคิดเห็นของประชาชน		
	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย
1. ท่านมีโอกาสเป็นโรคไข้มาลาเรียเหมือนกับคนอื่นๆ			
2. คนที่ไม่นอนในมุ้งเวลากลางคืน มีโอกาสป่วยเป็นโรคไข้มาลาเรีย			
3. คนที่เคยเป็นโรคไข้มาลาเรียแล้วจะไม่ป่วยเป็นโรคไข้มาลาเรียอีก			
4. การป้องกันโรคไข้มาลาเรีย คือการไม่ให้ยุงกัด			
5. คนที่เป็นโรคไข้มาลาเรียแล้วไปรักษาช้า อาจตายได้			

ง. การปฏิบัติตนเกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรีย

คำชี้แจง อ่านข้อความในตารางด้านล่างและทำเครื่องหมาย ✓ แสดงการปฏิบัติในช่อง “การปฏิบัติตนของประชาชน ในช่วง 14 วันที่ผ่านมา”

ข้อความ	การปฏิบัติตนของประชาชน		
	ทำประจำ	ทำบางครั้ง	ไม่เคยทำ
1. เทียวเล่น คุย สังสรรค์ อยู่นอกบ้าน			
2. นอนค้างคืนในป่า/สวน/ไร่			
3. นอนในมุ้งเวลากลางคืน			
4. ใส่เสื้อผ้าปกปิดแขนขาในเวลากลางคืน			
5. ไปเจาะเลือดหาเชื้อมาลาเรีย เมื่อมีไข้ หรือไม่สบาย			

เฉลยคำตอบแบบสอบถามสำหรับประชาชน

ข. ความรู้เกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรีย

1. ยุงนำเชื้อโรคไข้มาลาเรีย คือยุงที่มีชื่อว่าอะไร
☐ 1. ยุงลาย   ☐ 2. ยุงเสือ   ☒ 3. ยุงก้นปล่อง
2. ยุงนำเชื้อโรคไข้มาลาเรีย ส่วนใหญ่ออกหากินในช่วงเวลาใด
☐ 1. กลางวัน   ☒ 2. กลางคืน   ☐ 3. ทั้งกลางวันและกลางคืน
3. ยุงนำเชื้อโรคไข้มาลาเรีย มีแหล่งเพาะพันธุ์อยู่ที่ไหนบ้าง
☐ 1. ในกระป๋อง ขยะที่มีน้ำขัง   ☒ 2. ลำธาร ป่าเขา   ☐ 3. น้ำเน่าขัง
4. ผู้ป่วยโรคไข้มาลาเรีย มีอาการสำคัญอย่างไรบ้าง
☒ 1. เป็นไข้ ปวดหัว หนาวสั่น   ☐ 2. มีจุดเลือดออก   ☐ 3. ค้น มีแผลตามตัว
5. การป้องกันโรคไข้มาลาเรีย ทำได้อย่างไรบ้าง
  - 5.1 ไม่ดื่มดื่มน้ำที่มีลูกน้ำยุง   ☐ 1. ใช่   ☒ 2. ไม่ใช่
 (อธิบาย : การติดต่อมาลาเรียผ่านการโดนยุงกัดแล้วปล่อยเชื้อเข้ากระแสเลือด)
  - 5.2 นอนในมุ้ง มุ้งชุบน้ำยาทุกคืน   ☒ 1. ใช่   ☐ 2. ไม่ใช่
 (อธิบาย : การนอนในมุ้งและมุ้งชุบน้ำยาป้องกันตัวเราจากการถูกยุงกัดได้ จึงลดโอกาสเป็นมาลาเรีย)
  - 5.3 ทายากันยุง   ☒ 1. ใช่   ☐ 2. ไม่ใช่
 (อธิบาย : การทายาทากันยุงช่วยไล่ยุงไม่ให้กัด)
  - 5.4 กินยาป้องกัน   ☐ 1. ใช่   ☒ 2. ไม่ใช่
 (อธิบาย : ไม่แนะนำให้กินยาป้องกันมาลาเรีย เนื่องจากไม่ได้ผล 100% และอาจทำให้เชื้อมีดื้อยา)
  - 5.5 ใส่เสื้อแขนยาวและกางเกงขายาวเวลากลางคืน   ☒ 1. ใช่   ☐ 2. ไม่ใช่
 (อธิบาย : เสื้อแขนยาวและกางเกงขายาวป้องกันยุงกัด)
  - 5.6 ไม่กินอาหารร่วมกับผู้ป่วยมาลาเรีย   ☐ 1. ใช่   ☒ 2. ไม่ใช่
 (อธิบาย : การติดต่อมาลาเรียผ่านการโดนยุงกัดแล้วปล่อยเชื้อเข้ากระแสเลือด)

ค. การรับรู้ต่อโรคไข้มาลาเรีย

คำชี้แจง อ่านข้อความในตารางด้านล่างและทำเครื่องหมาย ✓ แสดงความคิดเห็นลงในช่อง “ความคิดเห็นของประชาชน”

ข้อความ	ความคิดเห็นของนักเรียน		
	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย
ท่านมีโอกาสป่วยเป็นโรคไข้มาลาเรียเหมือนกับคนอื่นๆ	✓		
คนที่ไม่นอนในมุ้งเวลากลางคืน มีโอกาสป่วยเป็นโรคไข้มาลาเรีย	✓		
คนที่เคยเป็นโรคไข้มาลาเรียแล้วจะไม่ป่วยเป็นโรคไข้มาลาเรียอีก			✓
การป้องกันโรคไข้มาลาเรีย คือการไม่ให้ยุงกัด	✓		
คนที่เป็นโรคไข้มาลาเรียแล้วไปรักษาช้า อาจตายได้	✓		

คำอธิบาย : นักเรียนควรมีการรับรู้ว่าคุณคนมีโอกาสเป็นโรคไข้มาลาเรียเพราะยังมีการแพร่เชื้อในพื้นที่คนที่ไม่นอนในมุ้งเวลากลางคืนก็เสี่ยงต่อการถูกยุงกัดโรคมาลาเรียนั้นเป็นแล้วเป็นอีกได้ การป้องกันมาลาเรียที่ดีที่สุดคือไม่ให้ยุงกัดและเมื่อเป็นมาลาเรียแล้วไม่ไปรักษาหากอาการรุนแรงขึ้นก็ถึงขั้นเสียชีวิตได้

ง. การปฏิบัติตนเกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรีย

คำชี้แจง อ่านข้อความในตารางด้านล่างและทำเครื่องหมาย ✓ แสดงการปฏิบัติในช่อง “การปฏิบัติตนของประชาชนในช่วง 14 วันที่ผ่านมา”

ข้อความ	การปฏิบัติตนของนักเรียน		
	ทำประจำ	ทำบางครั้ง	ไม่เคยทำ
1. การเที่ยวเล่น คุย สังสรรค์ อยู่นอกบ้าน			✓
2. นอนค้างคืนในป่า/สวน/ไร่			✓
3. นอนในมุ้งเวลากลางคืน	✓		
4. ใส่เสื้อผ้ามืดปิดแขนขาในเวลากลางคืน	✓		
5. ไปเจาะเลือดหาเชื้อมาลาเรีย เมื่อมีไข้ หรือไม่สบาย	✓		

คำอธิบาย : คำตอบด้านพฤติกรรมนั้น เน้นที่นักเรียนควรหลีกเลี่ยงการเปิดโอกาสให้ยุงกลางคืนกัด เช่น ตั้งแต่เย็นค่ำไม่เที่ยวเล่นอยู่นอกบ้านหรือไปค้างคืนที่อื่น และป้องกันไม่ให้ยุงกัดด้วยการนอนในมุ้งทุกคืน การสวมใส่เสื้อผ้ามืดปิดแขนขาจนยุงกัด และที่สำคัญคือต้องปฏิบัติพฤติกรรมการป้องกันดูแลตนเองเป็นประจำและไม่ควรปฏิบัติพฤติกรรมที่ทำให้โดนยุงกัด

การลงข้อมูลแบบสัมภาษณ์สำหรับประชาชนในไฟล์ Excel

คำถาม	ชื่อตัวแปร	การคีย์ข้อมูล	การวิเคราะห์
สัมภาษณ์รอบที่	Rd	1=รอบ1 2=รอบ2	-
เลขที่แบบสัมภาษณ์	NO	ตามเลขที่ลงนับ	-
วันเดือนปีที่ดำเนินการ	DATE	ลงในรูป 11/11/2021	-
ชื่อโรงเรียน กพด.ที่อยู่ใกล้เคียง	SCH	กำหนดรหัส	-
บ้านเลขที่	HN	ตามจริง	-
หมู่ที่	moo	ตามจริง	-
หมู่บ้าน	vil	กำหนดรหัส เช่น 1=บ้านนา	-
ตำบล	TAM	กำหนดรหัส	-
อำเภอ	DIS	กำหนดรหัส	-
จังหวัด	PROV	กำหนดรหัส	-
ก.ข้อมูลทั่วไปและประวัติการป่วยด้วยโรคไข้มาลาเรีย			
1. เพศ	GEN	1=ชาย 2=หญิง	ร้อยละ
2. อายุปัจจุบัน	AGE	ลงเลขตามที่กรอก	ค่าเฉลี่ย/ร้อยละ
3. การศึกษาสูงสุด	EDU	1=ประถมศึกษา 2=มัธยมศึกษา 3=อนุปริญญา/ปริญญาตรี 4=อื่นๆ	ร้อยละ
4. อาชีพที่ทำประจำ	OC	1=ทำไร่ 2=หาของป่าขาย (ผัก ปลา ของในป่า) 3=ทำสวนยาง 4=ไม่มีงานทำ/ อยู่บ้านเฉยๆ 5=อาชีพอื่นๆ ให้ระบุ และใส่รหัส	ร้อยละ
5. จำนวนคนที่อาศัยอยู่ในบ้าน เป็นประจํารวมตัวท่าน	MEM	ลงตามที่กรอก	ร้อยละ
6. ท่านมีมุ้งนอนหรือไม่	NET_OWN	1=มี 2=ไม่มี	ร้อยละ

คำถาม	ชื่อตัวแปร	การคีย์ข้อมูล	การวิเคราะห์
6.1 ถ้ามีมุ้ง เมื่อคืนนอนในมุ้งหรือไม่	STAY_NET	1=นอน 2=ไม่นอน	ร้อยละ
7. นักเรียนรู้จักหรือเคยได้ยินเกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรีย หรือไม่ (ไม่จำเป็นต้องเคยป่วยเอง)	KNO_MA	1=รู้จักหรือเคยได้ยิน 2=ไม่รู้จักหรือไม่เคยได้ยิน	ร้อยละ
8. นักเรียนเคยป่วยเป็นโรคไข้มาลาเรียหรือไม่	HIS_MA	1=เคยเป็น 2=ไม่เคยเป็น 3=ไม่ทราบ ไม่แน่ใจ	ร้อยละ
9. ผู้ที่พักอาศัยที่เดียวกัน (บ้าน/หอพัก) เคยป่วยเป็นโรคไข้มาลาเรียหรือไม่	MEM_MA	1=มี 2=ไม่มี 3=ไม่ทราบ ไม่แน่ใจ	ร้อยละ
10. เวลาเจ็บป่วยหรือมีไข้ ไม่สบาย ท่านได้บอกหรือปรึกษาใครบ้าง			
10.1 สามี/ภรรยา	CON_SP	ในแต่ละข้อ ลง 1 หากเลือก ลง 0 หากไม่เลือก เพื่อใช้นับความถี่ในแต่ละตัวเลือก (เนื่องจากเลือกได้หลายตัวเลือก)	ร้อยละ
10.2 พ่อ/แม่	CON_PA		ร้อยละ
10.3ญาติ (พี่/น้อง/ปู่/ย่า/ตา/ยาย ฯ)	CON_CO		ร้อยละ
10.4 หมอ พยาบาล	CON_DR		ร้อยละ
10.5 อื่นๆ	CON_OT		ร้อยละ

ข. ความรู้เกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรีย (Knowledge)

คำถาม	ชื่อตัวแปร	การคีย์ข้อมูล	การให้คะแนน	การวิเคราะห์
1. ยุงนำเชื้อโรคไข้มาลาเรียคือยุงที่มีชื่อว่าอะไร	K1	1=ยุงลาย 2=ยุงเสือ 3=ยุงก้นปล่อง 4= อื่นๆ	ตอบ 3=1 คะแนน ตอบข้ออื่นๆ=0	คิดคะแนนทุกข้อ รวมกันและแบ่งกลุ่ม ช่วงคะแนน
2. ยุงนำเชื้อโรคไข้มาลาเรียกัดคนในช่วงเวลาใด	K2	1=กลางวัน 2=กลางคืน 3=ทั้งวัน	ตอบ 2=1 คะแนน ตอบข้ออื่นๆ=0	
3. ยุงนำเชื้อโรคไข้มาลาเรียมีแหล่งเพาะพันธุ์อยู่ที่ไหนบ้าง	K3	1=กระป๋อง ขยะมีน้ำขัง 2=ลำธาร ป่าเขา 3=น้ำเน่าขัง	ตอบ 2=1 คะแนน ตอบข้ออื่นๆ=0	

คำถาม	ชื่อตัวแปร	การคีย์ข้อมูล	การให้คะแนน	การวิเคราะห์
4. โรคไข้มาลาเรีย มีอาการอย่างไรบ้าง	K4	1=เป็นไข้ ปวดหัว หนาวสั่น 2=มีจุดเลือดออก 3=คัน มีแผลตามตัว	ตอบ 1=1 คะแนน ตอบข้ออื่นๆ=0	
5. การป้องกันโรคไข้มาลาเรีย ทำได้อย่างไรบ้าง (ตอบได้หลายข้อ) ลงรหัส 1 หากเลือกข้อใด				
5.1. ไม่ดื่มน้ำที่มีลูกน้ำยุง	K 5.1	1=ใช่ 2=ไม่ใช่	ตอบ 1=0 คะแนน ตอบ 2=1 คะแนน	
5.2. นอนในมุ้ง มุ้งชุบน้ำยาทุกคืน	K 5.2	1= ใช่ 2=ไม่ใช่	ตอบ 1=1 คะแนน ตอบ 2=0 คะแนน	
5.3. พายากันยุงในเวลา กลางคืน	K 5.3	1=ใช่ 2=ไม่ใช่	ตอบ 1=1 คะแนน ตอบ 2=0 คะแนน	
5.4. กินยาป้องกันมาลาเรีย	K 5.4	1=ใช่ 2=ไม่ใช่	ตอบ 1=0 คะแนน ตอบ 2=1 คะแนน	
5.5. ใส่เสื้อแขนยาวและกางเกงขายาวเวลากลางคืน	K 5.5	1=ใช่ 2=ไม่ใช่	ตอบ 1=1 คะแนน ตอบ 2=0 คะแนน	
5.6 ไม่กินอาหารร่วมกับผู้ป่วยมาลาเรีย	K 5.6	1=ใช่ 2=ไม่ใช่	ตอบ 1=0 คะแนน ตอบ 2=1 คะแนน	

ค. การรับรู้ต่อโรคไข้มาลาเรีย

คำถาม	ชื่อตัวแปร	การคีย์ข้อมูล	การให้คะแนน	การวิเคราะห์
1. ท่านมีโอกาสป่วยเป็นโรคไข้มาลาเรียเหมือนกับคนอื่นๆ	A1	1=เห็นด้วย 2=ไม่แน่ใจ 3=ไม่เห็นด้วย	ตอบ 1=3 คะแนน ตอบ 2=2 คะแนน ตอบ 3=1 คะแนน	คิดคะแนนทุกข้อ รวมกันและแบ่งกลุ่ม ช่วงคะแนน
2. คนที่ไม่นอนในมุ้งเวลากลางคืน มีโอกาสป่วยเป็นโรคไข้มาลาเรีย	A2		ตอบ 1=3 คะแนน ตอบ 2=2 คะแนน ตอบ 3=1 คะแนน	
3. คนที่เคยเป็นโรคไข้มาลาเรียแล้ว จะไม่ป่วยเป็นโรคไข้มาลาเรียอีก	A3		ตอบ 1=1 คะแนน ตอบ 2=2 คะแนน ตอบ 3=3 คะแนน	

4. การป้องกันโรคไข้มาลาเรีย คือการไม่ให้ ยุงกัด	A4		ตอบ 1=3 คะแนน ตอบ 2=2 คะแนน ตอบ 3=1 คะแนน	
5. คนที่เป็นโรคไข้มาลาเรียแล้วไปรักษา ช้า อาจตายได้	A5		ตอบ 1=3 คะแนน ตอบ 2=2 คะแนน ตอบ 3=1 คะแนน	

ง. การปฏิบัติตนเกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรีย

คำถาม	ชื่อตัว แปร	การคีย์ข้อมูล	การให้คะแนน	การวิเคราะห์
1. การเที่ยวเล่น คยุ สังสรรค์ อยู่นอกบ้าน ในเวลากลางคืน	P1	1=ทำประจำ 2=ทำบางครั้ง 3=ไม่เคยทำ	ตอบ 1=1 คะแนน ตอบ 2=2 คะแนน <u>ตอบ 3=3 คะแนน</u>	คิดคะแนนทุกข้อ รวมกันและแบ่งกลุ่ม ช่วงคะแนน
2. นอนค้างคืนในป่า/สวน/ไร่	P2		ตอบ 1=1 คะแนน ตอบ 2=2 คะแนน <u>ตอบ 3=3 คะแนน</u>	
3. การนอนในมุ้งเวลากลางคืน	P3		<u>ตอบ 1=3 คะแนน</u> ตอบ 2=2 คะแนน ตอบ 3=1 คะแนน	
4. การใส่เสื้อผ้าปกปิดแขนขาในเวลา กลางคืน	P4		<u>ตอบ 1=3 คะแนน</u> ตอบ 2=2 คะแนน ตอบ 3=1คะแนน	
5. การไปเจาะเลือดหาเชื้อมาลาเรีย เมื่อมีไข้ หรือไม่สบาย	P5		<u>ตอบ 1=3 คะแนน</u> ตอบ 2=2 คะแนน ตอบ 3=1 คะแนน	

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามสำหรับประชาชน

ก. ข้อมูลทั่วไป

- ข้อ 1 - 11 ใช้วิเคราะห์แบบร้อยละ
- ข้อ 12 เนื่องจากมีการเลือกได้หลายข้อ ให้คิดเป็นสัดส่วนของแต่ละตัวเลือก โดยตัวหารคือจำนวนการเลือกทั้งหมด

ข. ความรู้เกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรีย (คะแนนรวม 10 คะแนน)

- ข้อ 1 - 4 ให้คะแนนตามถูกผิด ข้อละ 1 คะแนน รวม = 4 คะแนน
- ข้อ 5 สามารถเลือกตอบได้หลายข้อ ข้อใดที่เลือกถูก ให้ 1 คะแนน ข้อ 5 มี 5.1 – 5.6 ดังนั้น รวม = 6 คะแนน
- เมื่อคิดคะแนนแล้ว ให้จัดกลุ่มระดับความรู้เกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรีย ดังนี้
  - กลุ่ม 1 : ได้ 8 - 10 คะแนน หรือเทียบได้ 80 – 100% = กลุ่มที่มีความรู้ระดับสูง
  - กลุ่ม 2 : ได้ 5 - 7 คะแนน หรือเทียบได้ 50 – 70 % = กลุ่มที่มีความรู้ระดับปานกลาง
  - กลุ่ม 3 : ได้ 0 - 4 คะแนน หรือเทียบได้ 0 – 40 % = กลุ่มที่มีความรู้ระดับต่ำ

ค. การรับรู้เกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรีย (การป้องกัน รักษา และควบคุม)

- ให้คะแนนแต่ละข้อ จำนวน 5 ข้อ คะแนนสูงสุดเท่ากับ $3 \times 5 = 15$ คะแนน
- จัดกลุ่มระดับการรับรู้เกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรียตามคะแนน
  - กลุ่ม 1 : ได้ 12 - 15 คะแนน หรือเทียบได้ 80 – 100% จัดเป็นกลุ่มที่มีการรับรู้ระดับสูง
  - กลุ่ม 2 : ได้ 8 - 11 คะแนน หรือเทียบได้ 50 – 70% จัดเป็นกลุ่มที่มีการรับรู้ระดับปานกลาง
  - กลุ่ม 3 : ได้ 5 - 7 คะแนน หรือเทียบได้ 30 – 50% จัดเป็นกลุ่มที่มีการรับรู้ระดับต่ำ

ง. การปฏิบัติตนเกี่ยวกับโรคไข้มาลาเรีย (พฤติกรรมการป้องกันตนเอง)

ให้คะแนนแต่ละข้อ จำนวน 5 ข้อ คะแนนสูงสุดเท่ากับ $3 \times 5 = 15$ คะแนน

จัดกลุ่มระดับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากโรคไข้มาลาเรียตามคะแนน

- กลุ่ม 1 : ได้ 12 - 15 คะแนน หรือเทียบได้ 80 – 100% จัดเป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมการป้องกันตนเองระดับสูง
- กลุ่ม 2 : ได้ 8 - 11 คะแนน หรือเทียบได้ 50 – 70% จัดเป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมการป้องกันตนเองระดับปานกลาง
- กลุ่ม 3 : ได้ 5 - 7 คะแนน หรือเทียบได้ 30 – 50% จัดเป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมการป้องกันตนเองระดับต่ำ

กรมควบคุมโรค
กองโรคติดต่อภายใน

แบบฟอร์มกรอกข้อมูลแบบสอบถาม KAP Survey

<https://moph.link/5rXdM4SPf>